

Rekord dla każdego

Rośnie popularność imprez biegowych, kolarskich i pływackich współorganizowanych przez samorząd województwa. Sportowym życiem tętnią także „orlikowe” boiska.

FOT. P. ZAPRZEWSKI

Na mecie V Półmaratonu Poznańskiego zameldowało się ponad 5 tysięcy uczestników. Blisko połowa z nich zadeklarowała zamiar udziału w co najmniej siedmiu tegorocznych imprezach organizowanych w ramach Grand Prix Wielkopolski.

Wielkopolanie coraz liczniej i chętniej korzystają z oferowanych im form aktywnego wypoczynku. Ich animatorzy prześcigają się ostatnio w nowych, atrakcyjnych propozycjach. Podejmując ten wysiłek, mogą liczyć na wsparcie samorządu województwa.

Naszym regionalnym patentem na oswojenie ze sportem i pobudzanie ducha szlachetnej rywalizacji stały się imprezy z cyklu Grand Prix Wielkopolski organizowane, pod patronatem marszałka województwa, w półmaratonach biegowych, maratonach kolarskich i pływaniu długodystansowym. Marszałkow-

skie medale i dyplomy można zdobywać w cyklu zawodów, które są częścią imprez sportowych o uznanej marce i tradycji, premiowane jest także wielokrotne uczestnictwo.

– W ten sposób mamy tysiące uczestników i tysiące zwycięzców, dla których każdy następny bieg jest ważny, bo może przynieść kolejny indywidualny rekord świata – podkreśla Zdzisław Urbańczyk, prezes Szkolnego Związku Sportowego „Wielkopolska”, instytucji koordynującej organizację biegowego Grand Prix.

I edycja tego cyklu składała się z ośmiu, następna z dziewięciu półmaratonów,

w których uczestniczyło ponad 10 500 osób. W tym roku oferta została zwiększona o kolejne dwie propozycje.

Co decyduje o popularności wielkopolskich imprez biegowych?

W opinii uczestników są to zawody dobrze przygotowane pod względem organizacyjnym, sportowym i marketingowym, bezpieczne, promujące zasady fair play, takie, po których pozostają dobre emocje i miłe wspomnienia.

W ubiegłym roku w marszałkowskich Grand Prix Wielkopolski po raz pierwszy zagościli rowerzyści, a ściślej mówiąc, uczestnicy systemu maratonów rowerowych

w kolarstwie górskim. Ich regionalnymi koordynatorami są działacze ogniska TKKF „Pałuki” w Wągrowcu. W ubiegłym sezonie przeprowadzono 6 takich wyścigów kolarskich w różnych miastach Wielkopolski, a udział wzięło w nich 2326 osób.

Z kolei Wielkopolski Okręgowy Związek Pływacki jest od kilku lat partnerem samorządu województwa w organizacji cyklu zawodów w pływaniu długodystansowym. Imprezy te odbywają się na najpiękniejszych akwenach regionu, przyciągając setki uczestników z całego kraju.

Co jeszcze warto zrobić, aby zachęcać do aktywnego wy-

poczynku i sportowego stylu życia?

– Wsłuchiwać się w głosy amatorów sportu, bo to oni podpowiadają nam najlepsze rozwiązania – mówi marszałek Marek Woźniak. – Dlatego jesteśmy otwarci na nowe propozycje, nie ograniczamy się wyłącznie do najpopularniejszych dyscyplin, stwarzamy również warunki do rywalizacji w mniej znanych sportach. Przykład? II edycja Turnieju Orlika o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego rozgrywana w roku 2011 została rozszerzona o streetball, czyli 3-osobową koszykówkę uliczną. >>strony 8-9

Odkodowana pamięć

Aż 129 zespołów z całego świata wzięło udział w grze internetowej, dzięki której obcokrajowcy dowiedzieli się o wkładzie naszych matematyków w złamanie kodu Enigmy. >> strona 2

Delta, Sierra i Romeo

Tytułowe nazwy przypisano otwartym uroczyście 8 maja: nowej drodze kołowania i ścieżkom szybkiego zejścia. Dzięki nim lotnisko Ławica może obsłużyć nawet 30 operacji lotniczych w ciągu godziny. >> strona 6

Rewolucyjnie

Połączenie rozmaitych aktywności lokalnych środowisk z doświadczeniem znanych artystów awangardowych to istota samorządowego pomysłu na kulturę, zatytułowanego „Wielkopolska: Rewolucja”. >> strona 7

Blask PeWuKi

W 1929 roku w Poznaniu powiało wielkim światem. Cała Polska jechała na PeWuKę. Jak do tego doszło? O tym w naszym cyklu „co za historia”. >> strona 10

Inna strona samorządu

Poznań jak Wiedeń, Marek Woźniak jak Franciszek Józef! Radni przy garach. Komu skórka chodzi po grzbiecie? Czego szuka w telewizorze radny Kujawa? >> strona 16

W stolicy designu

Podczas prestiżowego Salone del Mobile w Mediolanie Urząd Marszałkowski zaprezentował wystawę „Polish design. Design from Wielkopolska”. Chodziło o pokazanie najbardziej innowacyjnych pod względem wzornictwa przemysłowego przedsiębiorstw oraz udowodnienie, że możemy konkurować ze światowymi markami, począwszy od idei, a na finalnym produkcie kończąc.

– Od organizatorów usłyszeliśmy, że była to jedna z najbardziej interesujących wystaw w ostatnich latach – relacjonuje Leszek Wojtasiak. Na zdjęciu – zwiedzający wielkopolską ekspozycję w Mediolanie. >> strona 3

FOT. ARCHIWUM UMWW

Sposób na kryzys

Czy w latach 2014-2020 Wielkopolska będzie korzystać z unijnego wsparcia w podobnym stopniu jak w ostatnim czasie? W UE trwa dyskusja nad kształtem polityki spójności po 2013 roku. W jej kolejnej odsłonie – podczas sesji Komitetu Regionów w Brukseli – brał udział marszałek Marek Woźniak. Podczas debaty unijnych samorządowców z przewodniczącym Rady Europejskiej Hermanem Van Rompuy'em na temat sposobów wyjścia kontynentu z kryzysu gospodarczego marszałek zwracał uwagę, że kontynuacja unijnej polityki spójności opłaci się nie tylko biedniejszym, ale i bogatszym regionom. >> strona 3

Miliony w asfalcie

Przebudowa lub rozbudowa prawie 130 km dróg, 4 obwodnice o długości ponad 18 km, 14 nowych sygnalizacji świetlnych, około 5 km ścieżek pieszo-rowerowych, ponad 15 km chodników, przebudowa 1 skrzyżowania na rondo – to efekty inwestycji zakończonych w ubiegłym roku na wielkopolskich drogach, które podlegają samorządowi województwa. Wydano na nie grubo ponad 200 milionów złotych.

Z informacją na ten temat radni zapoznali się podczas kwietniowej sesji sejmiku, dopytując między innymi o przedłużającą się budowę obwodnicy Czarnkowa. >> strona 4

na wstępie

Zdrowo odpocząć

Artur Boiński

Z roku na rok rośnie popularność imprez biegowych, pływackich i kolarskich współorganizowanych przez samorząd województwa. Tysiące młodych uczestników biorą też udział w regionalnych turniejach odbywających się na „orlikach”. Oczywiście, udział w półmaratonach to zabawa dla najwytrwalszych. Wystarczy jednak spojrzeć na parkowe alejki wypełniające się biegaczami czy podmiejskie albo leśne ścieżki, po których mkną młodszy i starsi rowerzyści, by naocznie przekonać się, że ruszamy się coraz chętniej i częściej. Pewnie tych, którzy „sportowo” realizują się jedynie zerkając z kanapy na telewizyjne transmisje, jest wciąż jeszcze więcej, cieszy jednak, że systematycznie przybywa Wielkopolan, którzy bądź to – jak piszemy w naszym „temacie Monitora” – chcą pobić swój własny rekord świata, bądź po prostu aktywnie spędzić wolny czas. A co do wolnego czasu i zbliżających się wakacji... Raz jeszcze szczerze polecam (piszemy o tym obok) zapoznanie się z informatorem dla klientów biur podróży, przygotowanym w marszałkowskim Departamencie Sportu i Turystyki. Najczęściej nie lubimy czytać tego, co w umowach serwuje się nam najniższą cześć lub w jakimś opastym załączniku. Poradnik, o którym mowa, jest napisany zwięźle i przystępnie, a zawiera podstawową wiedzę, która pozwoli nam uchronić się przed niemiłymi niespodziankami podczas wymarzonych wakacyjnych wyjazdów. Bo wolny czas warto spędzić zdrowo: ruszając się, ale też – nie tracąc nerwów. ●

Odkodowana pamięć

Dzięki grze internetowej ludzie z całego świata poznali rolę Polaków w rozszyfrowaniu Enigmy.

Zwycięskie drużyny z marszałkiem Markiem Woźniakiem podczas uroczystego finału w Zamku.

A z 129 zespołów z całego świata wzięło udział w grze internetowej codebreakers.eu, zorganizowanej przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego i Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Choć przedsięwzięcie

– mające przywrócić pamięć o roli Polaków w złamaniu kodów niemieckiej Enigmy – skierowane było głównie do Europejczyków, to w zabawę zaangażowały się drużyny także z Argentyny, Australii, Bahrajnu, Indii, Kanady, Maroka, Nowej Zelandii,

Stanów Zjednoczonych. – Ktoś zażartował, że tylko z Antarktydy nikogo nie było – mówił marszałek Marek Woźniak, wręczając 20 kwietnia w poznańskim Zamku nagrody zwycięzcom.

A tymi okazali się Holendrzy z Północnej Brabancji,

którzy w finałowej rozgrywce (połączonej z dwudniowym pobytem w Poznaniu) pokonali inną drużynę swoich rodaków oraz zespół II LO im. Dąbrówki z Gniezna – zwycięzcę wcześniejszego kursu kryptologicznego dla wielkopolskiej młodzieży.

– Wiedzieliśmy, że podczas II wojny światowej polscy żołnierze dzielnie walczyli, także w Holandii. Teraz dowiedzieliśmy się też, że Polacy mieli wybitnych matematyków, którzy prowadzili wojnę kryptologiczną – mówili podczas uroczystości holenderscy goście. Także inni uczestnicy gry podkreślali, że dopiero dzięki niej dowiedzieli się o roli Polaków w złamaniu kodów Enigmy.

– To dla nas satysfakcja, że udaje nam się spłacać ten dług wdzięczności, jaki mamy wobec poznańskich kryptologów – nie ukrywał marszałek Marek Woźniak. ABO

O metropoliach

Jakie korzyści, a jakie zagrożenia może nieść za sobą utworzenie w naszym kraju obszarów metropolitalnych?

Samorząd województwa był jednym z organizatorów konferencji „Polskie Metropolie. Dokonania i kierunki rozwoju”, która odbyła się 19 i 20 kwietnia w Poznaniu, pod patronatem ministra administracji i cyfryzacji.

Rozmawiano o tworzeniu tego typu obszarów w kontekście działań rządu, samorządów oraz uwarunkowań unijnych, ze szczególnym uwzględnieniem poznańskiej inicjatywy metropolitalnej. Słowo wstępne do uczestników wygłosił marszałek Marek Woźniak. ABO

Grają fair

90 kolejnych firm z naszego regionu uzyskało tytuł „Przedsiębiorstwo Fair Play”, a 5 samorządów – certyfikat „Gmina Fair Play”.

Wielkopolskich laureatów tegorocznej edycji przedsięwzięć prowadzonych przez Krajową Izbę Gospodarczą uhonorowano podczas uroczystości, która odbyła się 19 kwietnia w Poznaniu. Dyplomy wyróżnionym wręczył między innymi marszałek województwa Marek Woźniak. ABO

Zanim kupisz wakacje

Co warto wiedzieć, zanim zdecydujemy się wydać pieniądze na wakacyjną ofertę któregoś z biur podróży?

Czas letniego wypoczynku zbliża się wielkimi krokami. Planujesz wykupić wakacje za granicą? Zamierzasz wysłać dziecko na kolonie lub obóz? Chcesz wziąć udział w wycieczce objazdowej? Aby zminimalizować ryzyko nieprzyjemnych niespodzianek, koniecznie przeczytaj przygotowany przez Urząd Marszałkowski Województwa

Wielkopolskiego „Informatorem dla klientów biur podróży”. Poradnik ten przynosi podstawowe informacje dotyczące zawierania umów o realizację imprez turystycznych.

Warto sprawdzić, czy organizator naszego wyjazdu jest wpisany do rejestru prowadzonego przez odpowiedniego marszałka województwa (co potwierdza posiadanie przez niego odpowiednich gwarancji finansowych w wypadku jakichś problemów). Jakże in-

formacje biuro podróży bezwzględnie powinno nam podać, przedstawiając ofertę wypoczynku? Co koniecznie musi zawierać zawarta z organizatorem wycieczki lub czasów umowa? Do kogo zwrócić się, jeżeli touroperator nie wywiązał się ze swoich zobowiązań? To tylko niektóre z kwestii przystępnie opisanych w „Poradniku”.

Dokument jest dostępny pod internetowym adresem: <http://www.umww.pl/turystyka/biura-podrozy/informator-dla-klientow-biur-podrozy.html>. ABO

Gmach samorządu niedługo wyjdzie spod ziemi

Na stronie internetowej <http://budowa.umww.pl> można od niedawna na bieżąco śledzić postępy w budowie nowej siedziby samorządu województwa. Obecnie przy al. Niepodległości 34 kończą się prace przy dwóch podziemnych kon-dygnacjach gmachu. W połowie czerwca budynek powinien osiągnąć „stan zerowy”, a później zacznie wychodzić z ziemi. Na zdjęciu – zabetonowane ściany i słupy jednej z podziemnych kondygnacji. ABO

Drzwi otwarte na pracę

Już po raz dziesiąty Wojewódzki Urząd Pracy organizuje drzwi otwarte, które odbędą się w pięciu miastach Wielkopolski.

Poprzednie edycje imprezy, podczas której można dowiedzieć się niemal wszystkiego, co ułatwia poruszanie się w obszarze zatrudnienia, cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Zapewne nie inaczej będzie tym razem.

Drzwi otwarte odbędą się w sobotę 12 maja, w godzinach 10-14. WUP zaprasza zarówno do swojej siedziby w Poznaniu (ul. Kościelna 37), jak i do oddziałów zamiejscowych w: Kaliszu (ul. Serbinowska 5), Koninie (ul. Zakładowa 4), Lesznie (ul. Śniadeckich 5) oraz Pile (al. Niepodległości 24). Szczegółowe informacje dostępne są

też na stronie internetowej www.wup.poznan.pl.

Na pytania związane z rynkiem pracy odpowiedzą nie tylko pracownicy WUP, ale też przedstawiciele Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Państwowej Inspekcji Pracy, Urzędu Skarbowego, Ochotniczych Hufców Pracy.

Czego dowiemy się w urzędzie? Jak skorzysta z pomocy w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Kto i jakie prowadzi kursy i szkolenia zawodowe. Jak można określić nasze predyspozycje zawodowe. W jaki sposób poruszać się po unijnym rynku pracy. Dla chętnych znajdą się też oferty zatrudnienia z różnych krajów UE. Przewidziano również zabawę z nagrodami w ramach „unijnego koła fortuny”. ABO

Statystycznie od stu lat

Poznań wybrano na miejsce świętowania okazałego jubileuszu polskiej statystyki.

W dniach 18-20 kwietnia w Auli Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza odbył się Kongres Statystyki Polskiej, który zainaugurował uroczyste obchody 100-lecia Polskiego Towarzystwa Statystycznego. PTS to organizacja skupiająca przedsta-

wicieli służb statystyki publicznej i środowisk akademickich, samorządu terytorialnego i gospodarczego, jednostek administracji rządowej, zainteresowanych teorią i praktyką badań statystycznych.

W imieniu samorządu województwa w inauguracji obrad polskich statystyków wziął udział członek zarządu Tomasz Bugajski. ABO

Gospodarczo w Tbilisi

O rozwoju gospodarczym – w ujęciu teoretycznym i praktycznym – rozmawiali Wielkopolanie w stolicy Gruzji.

Wielkopolska kontynuuje swoje dobre relacje z gruzińskimi partnerami. Podczas odbywającej się w dniach 25-26 kwietnia w Tbilisi VI edycji międzynarodowego forum na temat lokalnego rozwoju gospodarczego marszałek Marek Woźniak wziął udział w inauguracyjnej debacie „Miasta przyszłości”. Marszałek, jako wiceprzewodniczący unijnego Komitetu Regionów, wystąpił wraz z burmistrzami Kairu, Nairobi, Wilna i Rygi.

Wydarzeniem towarzyszącym forum była misja gospodarcza zorganizowana przez Urząd Marszałkowski. Wzięli w niej udział wielkopolscy przedsiębiorcy, reprezentujący branżę rolno-spożywczą oraz sektor IT. Spotkali się z gruzińskimi firmami zainteresowanymi nawiązaniem współpracy w tych gałęziach gospodarki.

Warto przypomnieć, że Wielkopolska już od lat angażuje się w projekty współpracy z samorządowymi partnerami w Gruzji. Gościliśmy ich w naszym regionie, szkoliliśmy w ich kraju, prezentowaliśmy możliwości korzystania z unijnej pomocy. ABO

Sposób na kryzys

Kontynuacja unijnej polityki spójności opłaci się biedniejszym i bogatszym regionom.

Marszałek Marek Woźniak i przewodniczący Rady Europejskiej Herman Van Rompuy dyskutowali w Komitecie Regionów o sposobach na wyjście kontynentu z kryzysu.

Czy w latach 2014-2020 Wielkopolska będzie korzystać z unijnego wsparcia w podobnym stopniu jak w ostatnim czasie? W UE trwa dyskusja nad kształtem polityki spójności po 2013 roku.

Obrađujący 3 i 4 maja w Brukseli unijny Komitet Regionów przyjął opinie dotyczące propozycji Komisji Europejskiej określających fundusze strukturalne (rozwoju regionalnego, społeczny, spójności, rozwoju obszarów wiejskich) w nowej perspektywie finansowej.

Ta tematyka była obecna także podczas debaty unij-

nych samorządowców z przewodniczącym Rady Europejskiej Hermanem Van Rompuy'em na temat sposobów wyjścia kontynentu z kryzysu gospodarczego. Szef rady podkreślał, że Europa musi być nadal atrakcyjna dla swoich obywateli. Do tych słów odniósł się w swoim wystąpieniu marszałek Wielkopolski Marek Woźniak.

– Europa musi pozostać atrakcyjnym kontynentem, ale dla wszystkich swoich obywateli, także dla mieszkańców uboższych regionów – podkreślił marszałek. – Dlatego potrzebujemy kontynuacji po-

lityki spójności, będącej przykładem europejskiego sukcesu. To właśnie dzięki polityce spójności, dobrze zainwestowanym funduszom strukturalnym i sprawnemu zarządzaniu, Polska w czasie obecnego kryzysu gospodarczego i społecznego stała się „zieloną wyspą” na mapie Europy.

Marek Woźniak przedstawił badania, z których wynika, że pieniądze przekazywane naszej części Europy w ramach funduszy strukturalnych przynoszą wymierne – i to niemałe – korzyści gospodarcze także krajom będącym płatnikami netto do unijnego budżetu. Podkreślił, że polityka spójności to dla UE narzędzie inwestycyjne, a nie tylko sposób pomocy biednym regionom.

Marszałek Woźniak podczas obrad KR przewodniczył też spotkaniu polskiej delegacji. Z kolei podczas posiedzenia grupy Europejskiej Partii Ludowej w KR mówił o swoich planach związanych z objęciem w lipcu na dwuletnią kadencję funkcji przewodniczącego komisji COTER (zajmuje się ona m.in. właśnie unijnymi funduszami strukturalnymi). Zapowiedział m.in. włączenie do prac komisji ekspertów z regionów oraz ścisłą współpracę z Komisją Rozwoju Regionalnego Parlamentu Europejskiego, kierowaną przez Danutę Hübner. ABO

Świętowanie z Holendrami

W Bredzie, stolicy partnerskiego regionu Wielkopolski – Północnej Brabancji, odbyły się 5 maja tegoroczne holenderskie Obchody Wyzwolenia. Była to okazja do podkreślenia roli, jaką w wyzwoleniu Holandii spod okupacji niemieckiej odegrała 1. Dywizja Pancerna generała Stanisława Maczka (w Bredzie funkcjonuje muzeum jego imienia, gdzie m.in. niedawno pokazywana była wystawa „Enigma. Odszyfrować zwycięstwo”).

Wielkopolkę podczas uroczystości reprezentował marszałek Marek Woźniak. W obchodach w Bredzie, obok przedstawicieli najwyższych władz Holandii, wziął udział także prezydent Niemiec Joachim Gauck. ABO

Rosjanie chcą współpracy

Czy Wielkopolska podpisze formalne porozumienie o współpracy międzyregionalnej z Obwodem Samarskim?

O takiej możliwości rozmawiano podczas wizyty w tym rosyjskim regionie wielkopolskiej delegacji na czele z członkiem zarządu województwa Tomaszem Bugajskim. Rosjanie przedstawili propozycję zawarcia porozumienia, które formalizowałoby kontakty między obu regionami, mające już dziesięcioletnią historię.

Podczas spotkań z władzami obwodu rozmawiano o współpracy obejmującej m.in. wymianę młodzieżową, wspólne przedsięwzięcia targowe, kontakty szkół medycznych oraz

uczelniami wyższymi z obu regionów.

Zawarto konkretne umowy między zainteresowanymi podmiotami. Przewidują one na przykład wymianę pomiędzy lekarzami Wielkopolskiego Centrum Pulmonologii i Torakochirurgii w Poznaniu (umowy podpisał dyrektor tej marszałkowskiej placówki prof. Aleksander Barinow-Wojewódzki) a specjalistami z Samary oraz wymianę studentów uczelni medycznych.

W trakcie wizyty, która odbyła się w dniach 24-27 kwietnia, Wielkopolanie uczestniczyli również w międzynarodowym forum gospodarczym „Dzień inwestora w Obwodzie Samarskim”. ABO

O migracji po europejsku

Przewodniczący wielkopolskiego sejmiku Lech Dymarski wziął udział w posiedzeniu komisji CIVEX w unijnym Komitecie Regionów, które odbyło się 27 kwietnia w Brukseli.

Obok propozycji finansowych Komisji Europejskiej na lata 2014-2020 w zakresie spraw wewnętrznych, sprawiedliwości i obywatelstwa, głównym tematem prac były kwestie związane z migracją i azylem. Wśród podnoszonych postulatów znalazł się i taki, by władze regionalne mogły uczestniczyć w kształtowaniu polityki azylowej UE, ponieważ najczęściej odgrywają istotną rolę w przyjmowaniu uchodźców. ABO

Co jest modne w Mediolanie? Nasz design!

Podczas prestiżowego Salone del Mobile w Mediolanie, w Temporary Museum For New Design, Urząd Marszałkowski zaprezentował wystawę „Polish design. Design from Wielkopolska”.

Wystawa pokazywała nowe kierunki polskiego designu oraz dokonania firm i projektantów z Wielkopolski. Podczas mediolańskiej ekspozycji, która trwała od 17 do 22 kwietnia, swoje produkty zaprezentowały firmy: Astromal, Coccodrillo, Comforty, Marmorin, Meble Vox, Noti, Porcelana Chodzież i PRO-FIm. Swój dorobek przedstawiły w Mediolanie także Uniwersytet Artystyczny, School of Form oraz Concordia Design.

– Wystawa była nie tylko prezentacją najbardziej innowacyjnych pod względem wzornictwa przemysłowego przedsiębiorstw, ale też kreacją Wielkopolski jako regio-

Zwiedzający wielkopolską ekspozycję podkreślali nie tylko piękną formę, ale i walory użytkowe prezentowanych przedmiotów.

nu, który poprzez pokazany potencjał chce przekonać międzynarodowy świat designu i biznesu, że Polska może konkurować ze światowymi markami, poczynając od etapu idei, inspiracji, na finalnym produkcie kończąc

– mówi wicemarszałek Leszek Wojtasiak.

Tydzień Designu w Mediolanie to największa w tej branży impreza wystawiennicza w świecie. Miejsce zatem na pierwszą taką wystawę zorganizowaną przez sa-

morząd województwa wybrała niezwykle prestiżowe. Przez targi przewinęły się dziesiątki tysięcy zwiedzających, w tym około 2 tysięcy dziennikarzy reprezentujących media branżowe z całego świata. Jakże opinie zbie-

rała wielkopolska ekspozycja w tym doborowym gronie (pokazywano 43 wystawy z 26 państw)?

– Od organizatorów usłyszeliśmy, że była to jedna z najbardziej interesujących wystaw w ostatnich latach – relacjonuje Leszek Wojtasiak. – Dziennikarze, z którymi tam rozmawiałem, podkreślali z kolei, że nasze ekspozyty mają nie tylko ciekawą formę, ale też widoczny walor użytkowy.

Targom w Mediolanie towarzyszyło pierwsze wydanie nowego Magazynu Innowacyjnej Wielkopolski „Innowacje&design.pl”. Samorząd województwa zamierza przedstawić w nim nowoczesne wzornictwo i podejmowane w regionie innowacyjne działania, a także promować aktywność społeczną, samorządową, naukową i gospodarczą, koncentrującą się wokół zbudowania rozpoznawalnej w świecie marki regionu. ABO

Jak jeżdżą Niemcy?

Niemieckie rozwiązania w zakresie lokalnego i regionalnego transportu kolejowego podpatrywali przedstawiciele samorządu województwa podczas wizyty w Berlinie i Eberswalde.

Z niemieckimi partnerami w dniach 2-4 kwietnia spotykali się wicemarszałek Wojciech Jankowiak oraz przedstawiciele Departamentu Transportu UMWW.

O sposobie funkcjonowania nowo utworzonego przewoźnika kolejowego rozmawiano podczas spotkań z szefostwem ODEG – Kolei Wschodniemieckiej. Z kolei wizyta w warsztatach tego przedsiębiorstwa była okazją do wymiany doświadczeń w zakresie obsługi serwisowej pojazdów szynowych. ABO

Sejmikowe pytania

Przedstawiamy tematy, które radni poruszali 23 kwietnia, podczas XXI sesji sejmiku, w złożonych zapytaniach i interpelacjach.

Małgorzata Stryjska (PiS) mówiła o problemie związanym z brakiem przychodni kardiologicznej w Czerwonaku. Pytała o możliwość wystąpienia przez marszałka do Najwyższej Izby Kontroli o sprawdzenie sposobu kontraktowania świadczeń w Wielkopolsce przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

Marek Sowa (PiS) poruszył kwestię udogodnień dla rowerzystów. Radny interpelował w sprawie wybudowania monitorowanego parkingu dla rowerów przed Urzędem Wojewódzkim, gdzie funkcjonuje też Urząd Marszałkowski, ewentualnie także przed siedzibami instytucji podległych samorządowi województwa.

Maciej Wiśniewski (SLD) powrócił w swoim wystąpieniu do pomysłu konsolidacji zarządzania samorządowymi szpitalami w Lesznie i Kościanie, pytając, czy zarząd województwa podjął formalne decyzje w tej sprawie (więcej na ten temat – czytaj obok).

Waldemar Witkowski (SLD) nawiązał do faktu powołania prezesa spółki Szpitale Wielkopolski Grzegorza Wrony na dyrektora lecznicy w Koninie. Radny dociekał, czy nie wpłynie to negatywnie na przygotowania do budowy szpitala dziecięcego w Poznaniu (co jest zadaniem wspomnianej spółki).

Błażej Sychalski (PiS) wnioskował o informacje dotyczące okoliczności podjęcia decyzji o cofnięciu szpitalowi powiatowemu w Gnieźnie unijnej dotacji na inwestycję, pochodzącej z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Karol Kujawa (SLD), zainspirowany sygnałami od podróżnych, pytał o możliwość skrócenia wyjątkowo długiego czasu przejazdu popołudniowego pociągu z Poznania do Konina. Radny sygnalizował również zły stan wiaty przystankowej w Cieninie Kościelnym.

Marcin Porzucek (PiS) poruszył kwestię wypowiedzi przedstawicieli zarządu województwa na temat ewentualnej współpracy pomiędzy lotniskami w Pile i Poznaniu (piszemy o tym także obok). Radny mówił też o budowie zatok w miejscowości Skórka.

Zbigniew Ajchler (niezależny) przypomniał o problemach komunikacyjnych w powiecie szamotulskim, związanych z rozwojem produkcji w fabryce Samsunga. Pytał o to, na jakim etapie są prace koncepcyjne i ewentualny możliwy czas inwestycji, które poprawiłyby sytuację.

Jan Grzesiek (PSL) zwrócił uwagę na zgłaszane przez mieszkańców południowej Wielkopolski postulaty dotyczące możliwości dojazdu kolejowego do pracy. Radny złożył interpelację w sprawie przywrócenia zlikwidowanych pociągów w relacjach Kluczbork-Poznań oraz Jarocin-Ostrów-Jarocin. ABO

Miliony w asfalcie

Co zrobiono na drogach wojewódzkich w 2011 roku?

Przebudowa lub rozbudowa prawie 130 km dróg, 4 obwodnice o długości ponad 18 km, 14 nowych sygnalizacji świetlnych, około 5 km ścieżek pieszo-rowerowych, ponad 15 km chodników, przebudowa 1 skrzyżowania na rondo – to efekty inwestycji zakończonych w ubiegłym roku na wielkopolskich drogach, które podlegają samorządowi województwa. Z informacją na ten temat radni zapoznali się podczas kwietniowej sesji sejmiku.

Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich w Poznaniu miał w planie na 2011 rok zapisać ponad 234 mln zł na inwestycje (a do tego jeszcze 79 mln zł na bieżące utrzymanie dróg i mostów). W tym mieściły się przedsięwzięcia realizowane w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (a więc wsparte z pieniędzy unijnych), finansowane wyłącznie z budżetu województwa, wynikające z „Programu likwidacji zagrożeń na dojazdach do szkół dzieci i młodzieży na drogach wojewódzkich”, wykonywane w ramach poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Gdzie w Wielkopolsce kierowcy mogli zauważyć największą poprawę standardu podróżowania?

Pod koniec 2011 roku zakończono wartość prawie 60 mln zł rozbudowę drogi wojewódzkiej nr 307 na odcinku Poznań-Zakrzewo. To inwe-

Rozbudowanego odcinka drogi nr 307, prowadzącej do zachodnich granic Poznania, a dalej m.in. do lotniska Ławica i Stadionu Miejskiego, nie musimy się wstydzić przed gośćmi, którzy przyjadą na Euro 2012.

stycja ważna dla mieszkańców podpoznańskich miejscowości, ale też dla gości przyjeżdżających do stolicy Wielkopolski. Droga (przechodząca w mieście w – też poszerzoną – ulicę Bukowską) pozwalała na najszybszy dojazd z autostrady do lotniska na Ławicy, a dalej – także do Stadionu Miejskiego, który będzie areną meczów w ramach Euro 2012.

W 2011 roku zakończono prace przy obwodnicy Kleczewa (droga nr 264) oraz przy przebudowie szosy z Nie-

kurska do granic województwa (droga nr 178, popularna wśród wybierających się nad morze). Wyremontowano odcinki dróg Wyrzysk-Osiek (nr 194) i Piła-Lipka (nr 188) oraz przebudowano ulice św. Rocha i Wielkowiejską w Buku (nr 306). Zakończono też (choć z opóźnieniem, skutkującym naliczeniem kar dla wykonawcy) rozbudowę drogi z Pniew do Otorowa (nr 187).

Trwały lub zostały rozpoczęte inne ważne inwestycje, m.in. na drogach nr 434, 184,

470, a także budowa obwodnicy Wągrowca, Murowanej Gośliny i Czarnkowa. Ta ostatnia, z którą jest najwięcej problemów, wzbudziła zainteresowanie radnych podczas sesji. – Oczywiście, mamy w umowie zapisane standardowo kary za niedotrzymanie terminów – odpowiadał wicemarszałek Wojciech Jankowiak. – Opóźnienia są jednak na tyle duże, że rozważamy możliwość wykluczenia wykonawcy z przetargu wykonawcy z realizacji tej inwestycji. ABO

Co z tą Piłą?

Czy możliwa jest instytucjonalna współpraca lotnisk w Poznaniu i Pile?

Kwestię tę poruszył – nawiązując do swojej wcześniejszej interpelacji – podczas kwietniowej sesji sejmiku radny Marcin Porzucek (PiS), zarzucając przedstawicielom zarządu województwa sprzeczne wystąpienia w tej sprawie.

– Odpowiadając na pytanie o współdziałanie obu lotnisk podczas Euro 2012, stwierdziłem, że w tym kontekście formalna współpraca nie jest przewidywana – wyjaśnił wicemarszałek Wojciech Jankowiak. – To, oczywiście, nie wyklucza dyskusji na ten temat w perspektywie długoterminowej.

– Moje słowa dotyczące lotniska w Pile, o których mówi pan radny, były wypowiedziane dwa lata temu, w zupełnie innym kontekście – dodał wicemarszałek Leszek Wojtasiak. ABO

Zanim zbudują zbiornik

Nim woda zaleje tereny przeznaczone pod zbiornik Wielowieś Klasztorna, będą mogli na nich nadal gospodarować rolnicy.

Zbiornik retencyjny Wielowieś Klasztorna na rzece Prośnie to inwestycja od lat oczekiwana w Wielkopolsce. Jej powstanie ma znacząco poprawić poziom ochrony przeciwpowodziowej, zwłaszcza w południowej części regionu. Na wybudowanie akwenu potrzebne są pieniądze z budżetu centralnego. Na razie samorząd województwa – zgodnie ze swoimi kompetencjami – prowadzi wykup gruntów niezbędnych do postawienia zbiornika.

Te nieruchomości rolne, które już stały się własnością województwa, są najczęściej wdzierzawiane dotychczasowym właścicielom, by mogli na nich na razie gospodarować.

– Trudno określić, kiedy rozpocznie się realizacja inwestycji, a to na tyle duży teren, że szkoda byłoby pozostawić go bez użytkowania – tłumaczył podczas kwietniowej sesji, dopytywany przez radnego Zbigniewa Ajchlera (niezależny), członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski. – Zasada jest taka, że gdy tylko rozpocznie się budowa zbiornika, wspomniane grunty niezwłocznie zostaną przeznaczone na realizację inwestycji.

Dlaczego sprawą musiał zająć się sejmik? Ponieważ pierwsze umowy dzierżawy zostały zawarte już trzy lata temu. Ich kontynuowanie przez dłuższy okres – z pominięciem trybu przetargowego – wymaga wyrażenia formalnej zgody przez sejmik. Stąd uchwała przegłosowana 23 kwietnia przez radnych. ABO

Nie ma tematu połączenia

Szpitale w Lesznie i Kościanie pozostają niezależnymi placówkami.

Podjęcie przez władze województwa procesu konsultacji społecznych w sprawie ewentualnej konsolidacji zarządzania Wojewódzkim Szpitalem Zespołowym w Lesznie i Wojewódzkim Szpitalem Neuropsychiatrycznym w Kościanie wywołało sporo emocji. Temat był poruszany podczas lutowej sesji sejmiku.

Dwa miesiące później na sejmikowym forum do sprawy powrócił radny Maciej Wiśniewski (SLD): – Czy można zakomunikować formalne wycofanie się z tego pomysłu?

– 30 marca zarząd województwa uchylił inicjatywę uchwałodawczą w tej sprawie. Zainteresowani partnerzy społeczni zostali o tym poinformowani – wyjaśnił wicemarszałek Leszek Wojtasiak. ABO

Piękne wsie

Uchwałą sejmiku 31 projektów uzyskało dofinansowanie w ramach konkursu „Pięknie wielkopolska wieś”.

To element prowadzonego przez samorząd województwa „Programu Wielkopolska Odnowa Wsi”. Jego istotą jest pobudzanie społeczności wiejskich do aktywności i ich angażowanie w przedsięwzięcia dotyczące własnych miejscowości.

W ramach konkursu zarząd województwa przyjął listę rankingową obejmującą 80 zgłoszonych projektów. W kwietniu sejmik uchwalił dofinansowanie 31 z nich. Przedsięwzięcia realizowane są w poszczególnych sołectwach, a z gminami, na terenie których się znajdują, województwo zawiera formalne umowy dotyczące pomocy finansowej.

Dotacje do każdego z projektów wynoszą od 19 do 40 tysięcy złotych. Co zostanie za to zrobione? Na przykład powstaną kompleksy rekreacyjno-sportowe, miejsca spotkań i wypoczynku mieszkańców, place zabaw. Jednym z oryginalniejszych przedsięwzięć jest zakup dud, skrzypiec i strojów ludowych dla młodzieżowej kapeli dudziarskiej w Starym Gołębiniu pod Czempiniem. ABO

Program dla aktywnych

Sejmik podzielił pieniądze na inwestycje sportowe oraz na rekreację i turystykę.

Podczas kwietniowej sesji radni sejmiku za twierdzą „Program rozwoju bazy sportowej województwa wielkopolskiego na lata 2012-2014” oraz listy beneficjentów otwartych konkursów na realizację zadań województwa w zakresie sportu i turystyki.

Ponad 12,5 miliona złotych zarezerwowano w regionalnym budżecie na dofinansowanie budowy nowych hal sportowych, boisk i basenów. Są to pieniądze przekazywane samorządowi województwa z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, a dokładnie z dopłat do zakładów Totalizatora Sportowego.

W tym i przyszłym roku w regionie hale widowiskowo-sportowe powstaną w Wysokiej, Miłosławiu-Bugaju, Długiej Wsi, Grabowie, Poniaćku. Hale sportowe budowane będą w Słodkowie, Poznaniu i Jankowie Dolnym, kryte pływalnie w Pleszewie i Kaczorach. W Poznaniu powstanie zadanie sztucznego lodowiska, a w Puszczykowie bieżnia lekkoatle-

Pływalnia wągrowskiego Aquaparku powstała także dzięki pieniądzą z Totalizatora Sportowego, przekazanych przez samorząd województwa.

tyczna. Dotacje stanowią 25 procent wartości inwestycji, ale nie więcej niż przyjęty limit kwotowy (np.: hala widowiskowo sportowa – 1,5 mln zł, sala gimnastyczna – 500 tys. zł, kryta pływalnia – 2 mln zł).

Ponad 500 tys. zł samorząd województwa przeznaczył do podziału pomiędzy 105 beneficjentów – organizatorów imprez sportowych i rekreacyjnych o zasięgu ponadlokalnym.

Łączną kwotą 187,8 tys. zł dofinansowanych zostanie

również 49 przedsięwzięć turystyczno-krajoznawczych. Natomiast na inwestycje służące poprawie bazy turystycznej podejmowane przez wielkopolskie gminy i powiaty zarezerwowano 127 tys. zł. RJ

Ratują zabytki

Samorząd województwa prześle 960 tysięcy złotych na prace chroniące wielkopolskie zabytki.

Decyzją sejmiku z dofinansowania skorzystają właściciele 66 zabytkowych obiektów. Są to m.in. parafie, zgromadzenia zakonne, fundacje i stowarzyszenia, które podjęły się w tym roku prac konserwatorskich, restauratorskich bądź robót budowlanych przy zabytkach znajdujących się w naszym województwie.

Wysokość przyznanych dotacji, w zależności od rodzaju prac, waha się od 10 do 30 tys. złotych. Dlatego większość z beneficjentów musiała zaangażować także własne fundusze bądź korzystać z innych źródeł współfinansowania.

Naprawione dachy zabytkowych świątyń w Wyrzysku, Wonieściu, Stęszewie i Pyzdrach, remonty drewnianych kościołków w Grzebaninie, Sławianowie i Golinie, konserwacja Drogi Krzyżowej Józefa Mehoffera w Turku czy fresków Adama Swacha w Welnie, remont dworka w Nekielce, dokumentacja malowideł na zamku w Rydzynie – to tylko część spodziewanych efektów prac współfinansowanych przez województwo. RJ

Na rehabilitację

Radni zatwierdzili podział pieniędzy przekazanych samorządowi województwa z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Najwięcej – prawie 7,5 mln zł – pochłonie w 2011 roku dofinansowanie tworzenia i działania zakładów aktywności zawodowej. Ponad 1,5 mln zł pójdzie na roboty budowlane w obiektach służących rehabilitacji osób niepełnosprawnych. Milion złotych wspomoże zadania rehabilitacyjne prowadzone przez organizacje pozarządowe. ABO

Wezwanie uznali za bezzasadne

Sejmik nie uwzględnił wezwania zarzucającego naruszenie prawa przy ustaleniu obszaru ograniczonego użytkowania wokół lotniska Ławica.

Rzecz dotyczyła uchwalonego przez sejmik 30 stycznia obszaru ograniczonego użytkowania wokół Portu Lotniczego Poznań-Ławica. Stało się to wobec rozbudowy lotniska i spodziewanego wzrostu ruchu samolotów, w świetle obowiązujących przepisów chroniących mieszkań-

ców przed nadmiernym hałasem.

Uchwała weszła w życie 29 lutego. Dzień wcześniej wpłynęło wezwanie Stowarzyszenia Przyjaciół Przeźmierowa i Baranowa „Nasze Małe Ojczyzny” do „usunięcia naruszenia interesu prawnego”, do którego miało dojść wskutek przyjęcia wyżej wymienionej uchwały sejmiku. Wnioskodawcy wskazali na naruszenie przepisów kilku aktów prawnych.

Marszałkowski prawnicy uznali, że poszczególne pod-

niesione zarzuty merytoryczne są bezzasadne, a ponadto pod względem formalnym wezwanie jest bezpodstawne, gdyż wskazuje na naruszenie interesu przez prawo, które w momencie składania wezwania jeszcze nie obowiązywało.

Radni sejmiku podzieleni tę argumentację i podczas sesji 23 kwietnia przyjęli uchwałę stanowiącą, że wezwanie złożone przez stowarzyszenie nie zostanie uwzględnione z uwagi na jego bezzasadność. ABO

Pieniądzą i porady dla pozarządowych

Ponad 14 milionów złotych trafiło w minionym roku do partnerów województwa funkcjonujących w tak zwanym trzecim sektorze.

Sejmik przyjął w kwietniu sprawozdanie z realizacji „Programu współpracy Samorządu Województwa Wielkopolskiego z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami działającymi w sferze działalności pożytku publicznego na rok 2011”.

Pieniądzą przyznawane są w drodze organizowanych konkursów ofert, w formie wspierania prowadzonej działalności lub przez powierzanie realizacji wybranych zadań. Tradycyjnie już najwięcej pieniędzy (ponad 7 mln zł) przeznaczono na zadania, za które odpowiada Marszałkowski Departament Sportu i Turystyki. Kolejna była kultura i ochrona zabytków (ponad 3,6 mln zł), a następnie ochrona zdrowia i przeciwdziałanie uzależnieniom (niepełna 2,3 mln zł). Niemal milion złotych przekazał partnerom Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. Wspierano również działania z zakresu rolnictwa i rozwoju wsi, edukacji,

gospodarki, aktywizacji zawodowej.

Warto też wspomnieć, że oprócz pieniędzy otrzymywanych na swoją działalność bezpośrednio z budżetu województwa organizacje samorządowe dostają też wsparcie z funduszy unijnych wdrażanych przez samorząd regionu, takich jak Program Operacyjny Kapitał Ludzki czy Program Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Nie mniej istotne od finansowych są inne formy współpracy samorządu województwa z podmiotami „trzeciego sektora” funkcjonującymi w Wielkopolsce. Organizacje samorządowe mogą korzystać z bezpłatnych porad z zakresu prawa i finansów w punkcie konsultacyjnym działającym w Urzędzie Marszałkowskim. Bogatym źródłem wiedzy i pomocą dla podmiotów NGO jest portal www.wielopolskiewici.pl. Systematycznie konsultowane z organizacjami pozarządowymi są planowane rozwiązania prawne i organizacyjne. Samorząd ułatwia też zainteresowanym podmiotom nawiązywanie współpracy międzynarodowej. ABO

Uratował kolegę, otarł się o śmierć, został nagrodzony

O styczniowym wypadku na Strzeszynie Greckim było w Poznaniu głośno. Dwóch nastolatków znalazło się na kruchym lodzie niewielkiego stawu. Gdy kolega wpadł do wody, Łukasz Stępień pospieszył mu na pomoc. Sam nie miał już siły, by wydostać się na brzeg. Nim wyciągnęli go strażacy, spędził ponad 20 minut pod lodowatą wodą. Powrót chłopca do zdrowia graniczył niemal z cudem. Z inicjatywy sejmikowej Komisji Rodziny, Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego, podczas jej posiedzenia 12 kwietnia, marszałek województwa nagrodził chłopca notebokiem, dyplomem i zestawem gadżetów. Na zdjęciu: marszałek Marek Woźniak i przewodniczący komisji Rafał Żelanowski gratulują Łukaszowi i jego rodzicom. ABO

Podwójne święto w Gnieźnie

W ostatni weekend kwietnia w Gnieźnie odbyły się tradycyjne uroczystości odpustowe ku czci świętego Wojciecha – patrona miasta i całego kraju.

W tym roku okazją do świętowania była podwójna. Swoją jubileusz półwiecza kapłaństwa obchodził bowiem metropolita gnieźnieński, prymas Polski abp Józef Kowalczyk. 29 kwietnia jubilat celebrował uroczystą mszę św. u stóp gnieźnieńskiej katedry na Wzgórzu Lecha.

Na uroczystości przyjechało wielu znamienitych gości, w tym kilkudziesięciu kardynałów i biskupów z Polski i Europy. Samorząd województwa reprezentował w Gnieźnie marszałek Marek Woźniak. ABO

Paradowały parowozy

Ciesząca się niesłabnącą popularnością wolsztyńska Parada Parowozów odbyła się tym razem 28 kwietnia.

Miłośnicy tych pojazdów, którzy co roku przyjeżdżają do Wolsztyna nie tylko z naszego regionu, ale z wielu miejsc w Polsce i na świecie, tym razem mogli podziwiać zabytkowe parowozy z Polski, Czech i Niemiec. Na terenie wokół wolsztyńskiej parowozowni swoje uroki zaprezentowała oczywiście także najsłynniejsza jej mieszkanka – „Piękna Helena”.

Pokazy zabytkowych lokomotyw były jednym z elementów Dni Ziemi Wolsztyńskiej. W wydarzeniach tych wziął udział odpowiadający w zarządzie województwa za regionalne przewozy kolejowe wicemarszałek Wojciech Jankowiak. ABO

Rolnicze targowanie

Dużym zainteresowaniem cieszyła się XXI edycja Agro-Targów. Ta promocyjno-handlowa impreza została zorganizowana w dniach 21-22 kwietnia w Starej Lubiance.

Targi, odbywające się pod honorowym patronatem marszałka województwa, otworzył członek zarządu Tomasz Bugajski.

Odwiedzający stoiska mogli zapoznać się z propozycjami firm produkcyjnych z branży rolnej i ogrodniczej. Nie zabrakło stoisk instytucji oferujących wsparcie dla agrobiznesu z zakresu: doradztwa rolniczego, dopłat unijnych, bankowości, ubezpieczeń. Zaprezentowano również ofertę wydawnictw branżowych. ABO

Delta, Sierra i Romeo

Uroczyste otwarte nowe płaszczyzny lotniskowe na Ławicy pozwolą wykonywać nawet 30 operacji lotniczych w ciągu godziny.

FOT. M. KACZMARCZYK

Efekty wykonanych prac widoczne z lotu ptaka: równoległa do pasa startowego droga kołowania z dwiema ścieżkami szybkiego zejścia oraz dodatkowa płyta postojowa (jasny prostokąt tuż przy terminalu) dla samolotów.

Chodzi o równoległą drogę kołowania (w lotniskowej nomenklaturze ochrzczonej mianem RDK Delta) oraz łączące ją z pasem startowym dwie drogi szybkiego zejścia (DK Sierra i DK Romeo), a także dodatkową płytę postojową samolotów.

Uroczystość oficjalnego otwarcia nowych płaszczyzn lotniskowych na Ławicy odbyła się 8 maja. Uczestniczył

w niej wicemarszałek Wojciech Jankowiak. Województwo wielkopolskie jest – obok miasta Poznania i przedsiębiorstwa Porty Lotnicze – współwłaścicielem Portu Lotniczego Poznań-Ławica, mając ponad 24 proc. udziałów w spółce.

Wykonana z betonu asfaltowego droga kołowania ma 2,5 km długości, średnią szerokość 38 m, a jej powierzch-

nia to 113 408 m². Ta inwestycja znacznie zwiększa przepustowość lotniska, bo lądujące samoloty mogą szybko opuścić pas startowy, nie blokując go kolejnym maszynem.

Z kolei płyta postojowa (powierzchnia 46 000 m²) to dodatkowe miejsca do „zaparkowania” sześciu samolotów typu C (najpopularniejsze airbusy 320 i boeingi 737). Dzięki temu na lotnisku jednocze-

śnie może być obsługiwanych około 10 takich samolotów.

Więcej lądujących i startujących maszyn to oczywiście więcej pasażerów. Stąd druga, realizowana równoległe, część inwestycji na Ławicy – rozbudowa terminalu pasażerskiego (nowy budynek uzyskał już niezbędne pozwolenie na użytkowanie, czeka na otwarcie). Gotowy jest w całości parter, czyli nowa strefa przy-

lotów, do której zalicza się również hala główna przeznaczonej dla stanowisk odprawy biletowo-bagażowej oraz kondygnacja piwniczna, gdzie znajdują się pomieszczenia techniczne całego budynku. Powierzchnia całkowita nowo wybudowanej części wynosi ponad 17 800 m². Docelowa przebudowa całego terminalu ma zostać zakończona do połowy 2013 roku.

Z inwestycjami na Ławicy spieszo się na Euro 2012, bo większa przepustowość lotniska była wymogiem stawianym miastu – gospodarzowi turnieju przez UEFA. Rozbudowa portu była jednak i tak planowana w związku z rosnącym zapotrzebowaniem Wielkopolan na połączenia lotnicze (a jednocześnie – coraz szerszą ofertą przewoźników). Teraz w ciągu roku przez poznańskie lotnisko przewija się około 1,5 mln pasażerów. Prognozy wskazują, że niedługo może ich być nawet 3 miliony.

Rozbudowy płyt lotniskowych (kosztowała ok. 63 mln zł netto) oraz terminalu pasażerskiego (prawie 100 mln zł netto) zostały dofinansowane ze środków unijnych w ramach programu Infrastruktura i Środowisko. ABO

W Kaliszu leczą arytmie serca

Wojewódzki Szpital Zespolony w Kaliszu jako pierwszy w Wielkopolsce poza placówkami klinicznymi rozpoczął leczenie zagrażających życiu zaburzeń rytmu serca poprzez podejmowanie zabiegu ablacji.

Dzięki zakupowi odpowiedniej aparatury medycznej do podległej samorządowi województwa placówki zabiegi są wykonywane w Pracowni Elektrofizjologii wchodzącej w skład Oddziału Kardiologicznego, kierowanego przez dra Pawła Czaję.

– Ablacja po raz pierwszy została wykonana w naszym szpitalu pod koniec 2011 roku, a obecnie wchodzi na stałe do kanonu nowoczesnych metod leczniczych stosowanych w Oddziale Kardiologicznym – tłumaczy Paweł Gawroński, rzecznik prasowy kaliskiego szpitala.

Zabieg polega na wprowadzeniu przez żyłę udową elektrod do serca pacjenta. Elektrody, połączone z kom-

FOT. A. KURZYŃSKI

Podczas zabiegu ablacji w kaliskim szpitalu.

puterem, pozwalają na ocenę elektrycznej czynności mięśnia sercowego. Po zlokalizowaniu miejsc odpowiedzialnych za arytmie w mięśniu sercowym jest on poddany działaniu prądu o częstotliwości radiowej.

Działanie prądu rozgrzewa tkankę mięśnia sercowego i powoduje powstanie delikatnej blizny, której obecność eliminuje zaburzenia rytmu serca. Ale, jak zapewnia dr Marek Zieliński, zastępca szefa kaliskiej kardiologii,

blizna jest bardzo delikatna.

– Jest ona niewielka i nie szkodzi sercu, a arytmia nie ma prawa już się stamtąd wywoływać – dodaje dr Marek Zieliński. – Ablacje służą nam do niszczenia zarówno bardzo poważnych arytmii zagrażających życiu, jak i tych, które nie są tak groźne, ale bardzo źle tolerowane przez pacjentów. Mam nadzieję, że dzięki stworzonym możliwościom będziemy tych zabiegów wykonywać w kaliskim szpitalu coraz więcej.

Jeszcze do niedawna tego typu zabiegi były wykonywane tylko przez nieliczne ośrodki kliniczne w Polsce. Wynikało to przede wszystkim z kosztów urządzeń i sprzętu wykorzystywanych do zabiegu.

Dla pacjentów zabieg jest bezbolesny i odbywa się tylko przy miejscowym znieczuleniu. Osoby, które przeszły zabieg, już po dwóch dniach mogą o własnych siłach wrócić do domu.

Andrzej Kurzyński

Oni znają swoje prawa

16 kwietnia w Poznaniu odbył się finał VIII edycji Olimpiady Wiedzy Konsumentki.

Przedsięwzięcie to ma propagować znajomość prawa konsumenckiego wśród uczniów wielkopolskich szkół ponadgimnazjalnych. Z pewnością sztukę tego, jak poruszać się na współczesnym rynku w roli konsumenta, doskonale opanowało 59 młodych ludzi (reprezentujących szkoły z 20 powiatów naszego województwa), którzy wzięli udział w finałowych zmaganiach.

Olimpiada Wiedzy Konsumentki jest organizowana wspólnie przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego oraz Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Tegoroczna edycja została objęta honorowym patronatem przez marszałka województwa oraz prezesa UOKiK. Nagrody najlepszym młodym konsumentom wręczył wicemarszałek Wojciech Jankowiak. ABO

Polecamy

Benefis

Z okazji 70. urodzin Michała Grudzińskiego Teatr Nowy w Poznaniu zaprasza na „PE-EPshow. Benefis aktora” – spektakl, w którym życiorysy fikcyjne i autentyczne splatają się ze sobą z okazji jubileuszowej gali. Dla widzów to także wyjątkowa okazja do podglądania kulis teatralnego życia. Przedstawienie na podstawie sztuki George'a Taboriego wyreżyserował Piotr Kruszczyński.

Oniegin

Dramat zbudowany z antynomii miłości i obojętności, chłodu i żaru uczuć oraz piękna muzyka – to tajemnica nieślabnącej popularności opery „Eugeniusz Oniegin” Piotra Czajkowskiego. Najnowsza premiera tego arcydzieła na scenie Teatru Wielkiego w Poznaniu zrealizowana została w ramach koprodukcji z Operą Krakowską, Abao Olbe w Bilbao oraz Teatro Argentino in La Plata. Spektakl, wyreżyserowany przez Michała Znanieckiego, prezentowany jest w cyklu premier „Roku Mężczyzn”. Kierownictwo muzyczne – Łukasz Borowicz; w partii Oniegina – Marcin Bronikowski.

Osiecka

„Szpetnych czterdziestolentich”, „Wariatka tańczy” czy „Uciekaj moje serce” oraz wiele innych piosenek Agnieszki Osieckiej przypomniła 27 kwietnia kaliska aktorka Agnieszka Dulęba-Kasza w premierowym koncercie „Abonament na szczęście”. Kolejne dwa występy – 26 maja na Scenie Kameralnej kaliskiego teatru. Artystce towarzyszą Milena Antoniewicz (fortepian) i Przemysław Burek (gitara). RJ

Zrobią rewolucję

Nowatorski pomysł samorządu na kulturę w regionie.

Kobiety, pszczelarze i wikliniarze, nauczyciele i uczniowie oraz bohaterzy z przeszłości, seniorzy. To oni – zauważeni w swoich pasjach realizowanych poza stolicą regionu – są bohaterami projektu „Wielkopolska: Rewolucja”, zorganizowanego przez samorząd województwa.

Rzecz polega na połączeniu rozmaitych aktywności lokalnych środowisk z doświadczeniem znanych artystów poruszających się w obszarach awnagardowych i eksperymentalnych, na co dzień związanych z dużymi ośrodkami miejskimi.

Jak to ma wyglądać w praktyce? Na przykład organizujące różne wydarzenia w swojej miejscowości kobiety z sołectwa Kołata pod Pobiedziskami spotkają się z tancerzem i choreografem Januszem Orlikiem oraz projektantką Magdą Hasiak. Efektem będzie pokaz mody – spektakl, w trakcie którego panie z Kołaty zatańczą w zaprojektowanych przez siebie strojach.

Uczestniczki zajęć z Januszem Orlikiem – projekt z sołectwa Kołata.

– Zależało mi na zmianie obrazu aktywności województwa w dziedzinie kultury. Ten projekt, sfinansowany z naszego budżetu, jest przykładem takich zmian – tłumaczy marszałek Marek Woźniak.

Wśród celów projektu znalazły się: promocja Wielkopolski, pokazanie obrazu fascynujących zjawisk kulturowych poza Poznaniem, prze-

łamanie stereotypowego myślenia o potrzebach kulturalnych na prowincji, stymulowanie twórczej energii lokalnych społeczności.

– To będą etyczne rewolucje, które nie zjadają własnych dzieci, a prowokują do zaangażowania społecznego i życia pełnego pasji – streszcza ideę kuratorka projektu Agata Siwiak.

Działania w ramach „Wielkopolska: Rewolucja” już się rozpoczęły. Ich finałem ma być grudniowe spotkanie w Poznaniu, podczas którego lokalne społeczności zaprezentują efekty mariażu swoich pasji z awangardowym podejściem do sztuki. Projekt można śledzić na blogu (www.wielkopolskarewolucje.blogspot.com) oraz Facebooku. ABO

Teatralny maj w Kaliszu

Teatry z Warszawy, Krakowa, Gdańska, Wrocławia, Łodzi, Szczecina i Kalisza zaprezentują się podczas 52. Kaliskich Spotkań Teatralnych – Festiwalu Sztuki Aktorskiej.

Widzowie w dniach 11-19 maja obejrzą dziewięć przedstawień konkursowych, wśród nich wysoko oceniane przez widzów i krytyków realizacje Narodowego Starego Teatru im. H. Modrzejewskiej w Krakowie, Teatru Współczesnego w Szczecinie, Teatru Ateneum im. S. Jaracza w Warszawie, Teatru Wybrzeże w Gdańsku, Teatru Dramatycznego im. G. Holoubka w Warszawie czy Teatru Nowego im. K. Dejmka z Łodzi.

Festiwal zainaugurują gospodarze, czyli Teatr im. W. Bogusławskiego w Kaliszu, który zaprezentuje „Tragedie antyczne” wg Eurypidesa w reżyserii Pawła Passiniego (11.05). Ten premierowy spektakl stanowi część projektu artystyczno-badawczego „Dynamika metamorfozy”, realizowanego przez teatr kaliski we współpracy z wrocławskim Instytutem im. Jerzego Grotowskiego. Na przykładzie tragedii Eurypidesa reżyser przedstawienia analizuje i próbuje zrekonstruować warsztat antycznego aktora.

Na pierwszy rzut oka faworytem kaliskiego festiwalu wydaje się być krakowski „Pan Tadeusz, czyli Ostatni Zajazd na Litwie” Adama Mickiewicza w reż. Mikołaja Grabowskiego w gwiazdorskiej obsadzie (m.in. Jan Peszek, Tadeusz Huk i Krzysztof Globisz). Uwagę publiczności z pewnością przyciągnie też „Merylin Mongol” z warszawskiego Teatru Ateneum w reż. Bogusława Lindy. Jednak wielkie nazwiska nie zawsze gwarantują sukces: w historii kaliskiego festiwalu nieraz już zdarzało się tak, że uznanie jury zdobywali aktorzy mniej znani.

W sobotę, 19 maja festiwalowe jury ogłosi swój werdykt. Odbędzie się też jubileuszowy koncert z okazji 35-lecia pracy artystycznej Janusza Stokłosa z udziałem wybitnych polskich artystów sceny i estrady.

Festiwalowi towarzyszyć będzie wiele pozakonkursowych wydarzeń artystycznych – przedstawień, recitali, a także wystaw i spotkań z aktorami. Organizatorzy zaplanowali również dwudniową konferencję naukową „Dynamika metamorfoz aktorskich w teatrach starożytnych” i spotkanie poświęcone kreacji aktorskiej Heleny Modrzejewskiej. KORD, RJ

Nocne zwiedzanie

Rożmowy przy eksponatach, wykłady, pokazy, projekcje filmowe, koncerty i wiele innych atrakcji czekać będzie 19 maja na uczestników X Nocy Muzeów.

To wyjątkowa okazja na popularyzację unikatowych zbiorów i muzealnych przedmiotów. Przygotowują się do niej oddziały i galerie Muzeum Narodowego w Poznaniu, muzea samorządowe i prywatne, a także niektóre pracownie biblioteczne i archiwa.

Muzeum Okręgowe w Lesznie wspólnie z Muzeum Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie zaprasza na wystawę „Nasza żywicielka”, której bohaterkami są m.in. krowy utrwalone przez mistrzów malarstwa. W majową noc dodatkowo można poznać tajniki dojenia krów i przetwórstwa mleka. Muzeum proponuje również

zwiedzanie z przewodnikiem wystawy malarstwa oraz ekspozycji poświęconych historii miasta, a także udział w spotkaniach warsztatowych poświęconych historii papiernictwa i konserwacji starodruków czy starej broni. Natomiast w Galerii Sztuki można będzie zwiedzić wystawę poświęconą wielkopolskim synagogom.

O tym, jak powstawały filmy w technologii 3D wzbogacające ekspozycje w Muzeum Początków Państwa Polskiego w Gnieźnie, opowiedzą podczas nocnego spotkania występujący w nich wojowicze z grupy „Jantar”. Po wystawach „Wielkopolska średniowieczna” i „Gniezno średniowieczne” oprowadzać będą ich kuratorzy. Specjalną atrakcją dla zwiedzających będzie prezentacja średniowiecznych machin obłężniczych, a dla najmłodszych – zabawy edukacyjne.

Muzeum Okręgowe w Pile zaprasza natomiast na wieczór ze sztuką ludową. Czynne będą dwie nowe wystawy czasowe: „Motywy ludowe w sztuce” oraz „Ojciec i córka – malarstwo Richarda Zenke i Renate Zenke-Mortensen”. Zaplanowano wykłady poświęcone motywom ludowym na chodzieskich fajansach, kulturze Doliny Noteci oraz dawnym pilskim pomnikom. RJ

Co warto wybrać?

Informacje o X Nocy Muzeów w Wielkopolsce znajdziemy również w internecie na: www.mppp.pl, www.muzeum.leszno.pl, www.muzeum.pila.pl, www.mnp.art.pl, www.muzeumniepodleglosci.poznan.pl

Polecamy

Jazzonalia

Warsztaty młodych muzyków z Wielkopolski i Dolnej Saksonii, koncerty wschodzących gwiazd i mistrzów jazzu wypełniają program Jazzonaliów organizowanych w końskim „Oskardzie”. 18 maja wystąpią m.in.: „Atom String Quartet”, Natalia Przybysz, Marcin Nowakowski, „Wojtek Mazolewski Quintet” oraz „Marek Napiórkowski Trio”; 19 maja: „Piotr Pawlak Jazztet”, „Joscho Stephan Quartet”; 20 maja gośćmi imprezy będą Tomasz Stańko (na zdjęciu) i Dominik Wania. Więcej: www.oskard.konin.pl.

„Desert” w Pile

Spektakl „Desert” Polskiego Teatru Tańca zaprezentowany zostanie 22 maja na scenie Pileckiego Domu Kultury. Przedstawienie w choreografii Pauliny Wycichowskiej inspirowane „Małym Księciem” Antoine'a de Saint-Exupéry'ego oglądać mogą widzowie różnych miast regionu w ramach projektu „Wielkopolska przestrzeń dla tańca” finansowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

Fingerstyle

Miłośników gitary akustycznej na Festiwal Fingerstyle Feeling II zaprasza 18 i 19 maja Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu. W programie konkursy dla instrumentalistów, warsztaty i koncerty, m.in. w wykonaniu Piotra Słapy, Piotra Rosteckiego i Michała Zygmunta. Fingerstyle to technika gry łącząca na jednym instrumencie elementy melodii, basu i podkładu rytmicznego. RJ

więcej propozycji instytucji kultury samorządu województwa na: www.umww.pl/kultura

Każdy ma teraz okazję, aby

Z roku na rok rośnie popularność imprez biegowych, kolarskich i pływackich współorganizowanych i koszykówki, które w kwietniu i maju rozpoczęły się na wielkopolskich „orlikach”.

Ryszard Jałoszyński

Wielkopolanie coraz liczniej i chętniej korzystają z oferowanych im form aktywnego wypoczynku. Mają ku temu także coraz lepsze warunki, w postaci nowych hal sportowych, boisk i szlaków turystycznych. Czego jeszcze potrzeba, aby pokochać sport i sportowy styl życia?

Warto się ruszać

– Potrzeba przekonania, że warto się ruszać, że jest to dobre, bo zdrowy, sposób spędzania wolnego czasu, który przysparza nam sił potrzebnych w codziennej pracy i nauce – przekonuje dyrektor Tomasz Wiktor z Departamentu Sportu i Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim.

Samorząd województwa dba nie tylko o to, aby na mapie regionu było jak najmniej białych plam oznaczających niedostatki w infrastrukturze sportowej, ale na różne sposoby, między innymi poprzez dofinansowanie ponadlokalnych imprez sportowych i turystycznych, zachęca do uprawiania sportu i aktywnej rekreacji.

Naszym regionalnym patentem na oswojenie ze sportem i pobudzanie ducha szlachetnej rywalizacji stały się imprezy z cyklu Grand Prix Wielkopolski, organizowane pod patronatem marszałka województwa w półmaratonach biegowych, maratonach kolarskich i pływaniu długodystansowym.

Co wyróżnia te propozycje spośród setek masowych im-

FOT. ARCHIWUM WOPR

W poprzednich latach wysoką frekwencją cieszyły się maratony pływackie na jeziorze Malta w Poznaniu.

prez sportowych organizowanych każdego roku w naszym regionie?

– To zawody najlepsze pod każdym względem – mówi Zdzisław Urbańczyk, prezes Szkolnego Związku Sportowego „Wielkopolska”, instytucji współorganizującej cykl regionalnego współzawodnictwa w półmaratonach. – To imprezy dobrze przygotowane pod względem organizacyjnym, sportowym i marketingowym, a także bezpieczne, promujące zasady fair play, takie, po których pozostają dobre emocje i miłe wspomnienia, których ponownie chce się być uczestnikiem.

Warto również wspomnieć, że marszałkowski departament sportu, dbając o bezpieczeństwo uczestników, zalicza do Grand Prix wyłącznie biegi na dystansie 21 km po-

siadające atesty: AIMS, IAAF lub PZLA. Natomiast marszałek Marek Woźniak objął patronatem honorowym cały cykl Grand Prix Wielkopolski, co sprawia, że coraz większa liczba organizatorów imprez biegowych chce znaleźć się w tej elitarnej grupie.

Bieganie łączy ludzi

Inauguracja Grand Prix Wielkopolski w Półmaratonie już za nami. 1 kwietnia na starcie tegorocznego biegu w Poznaniu stanęło ponad 5 tysięcy uczestników, z których większość zadeklarowała chęć co najmniej siedmiokrotnego pokonania ponad 21-kilometrowego dystansu.

– Takie jest minimum, aby zostać laureatem całego regionalnego Grand Prix – podkreśla prezes Zdzisław Urba-

czyk. – Ale zaplanowaliśmy aż 11 biegów. Zwycięzcą w nich można być na wiele sposobów. Ważne jest każde uczestnictwo, zwykła chęć pokonywania własnych słabości. W ten sposób mamy tysiące uczestników i tysiące zwycięzców, dla których każdy następny bieg jest ważny, bo może przynieść kolejny indywidualny rekord świata.

I edycja biegów składała się z ośmiu, następna z dziewięciu półmaratonów, a w bieżącym roku oferta została zwiększona o kolejne dwa biegi. Uczestnicy rywalizowali już w Poznaniu, Ostrzeszowie oraz Trzemesznie. Przed nimi kolejne próby sił w Murowanej Goślinie, Grodzisku Wielkopolskim, Pobiedziskach, Pile, Gnieźnie, Zbąszyniu, Szamotułach oraz Kościanie. W poprzednim roku uczest-

niczyło w całym cyklu ponad 10 500 osób. Obserwując zainteresowanie pierwszymi startami, można przypuszczać, że w tym roku liczba półmaratończyków znacząco wzrośnie.

Jak maratończyk w wodzie

Co jeszcze decyduje o popularności wielkopolskich półmaratonów? Dlaczego warto promować podobne imprezy w innych dyscyplinach sportu?

– Intensywne propagowanie sportu powszechnego w naszym regionie sprawiło, że nastąpiła moda na sport i aktywną rekreację, choćby na rodzinne wycieczki po dobrze przygotowanych trasach rowerowych – podkreśla marszałek Marek Woźniak. – Czas się zmienił. Kiedyś ludzie biegający osiedlowymi

alejkami byli rzadkością, a dziś np. organizatorzy Grand Prix Wielkopolski w Półmaratonie sukcesywnie rozszerzają swoją ofertę o kolejne biegi. Cieszy mnie też liczny udział zawodników startujących w Grand Prix Wielkopolski w Pływaniu Długodystansowym.

Na największe imprezy w maratonach pływackich trzeba będzie jednak poczekać jeszcze kilka tygodni. Ich koordynacją we współpracy z lokalnymi samorządami, WOPR-em i stowarzyszeniami sportowymi zajmuje się Wielkopolski Okręgowy Związek Pływacki w Poznaniu. To kolejny solidny partner samorządu województwa w popularyzowaniu sportu.

– Pierwszy maraton odbędzie się w Środzie Wielkopolskiej, następne w Wolsztynie, Chodzieży, dwukrotnie w Kiekrzu, Lednogórze, Zbąszyniu, Jankowie Dolnym – informuje wiceprezes ds. organizacyjnych Kazimierz Niewitecki z Wielkopolskiego Okręgowego Związku Pływackiego w Poznaniu. – Każda z edycji odbywa się na dystansie 3000 m, zgodnie z przepisami FINA.

Pływanie długodystansowe, czyli pływanie na wodach otwartych, jest dyscypliną ekstremalną i nieporównywalną z innymi. Mimo to dobra marka regionalnych imprez sprawia, że od kilku lat do Wielkopolski przyjeżdżają entuzjastami pływania, by rywalizować, poprawić swoją kondycję fizyczną i miło spędzić czas w rodzinnym gronie nad tutejszymi jeziorami. Z roku na rok przybywa też uczestników tej imprezy, w tym także ludzi starszych, młodzieży oraz osób niepełno-

O sporcie w Brukseli

Imprezy promujące sportowy styl życia czy piłkarskie „orliki” – to wielkopolskie przedsięwzięcia, którymi mieliśmy okazję pochwalić się 25 i 26 kwietnia w siedzibie naszego brukselskiego przedstawicielstwa podczas konferencji i warsztatów organizowanych z udziałem specjalistów z zaprzyjaźnionych regionów – Akwitanii, Emilii-Romanii i Hesji.

Uczestnicy dzieliли się swoimi doświadczeniami z zakresu integracji poprzez sport. Wielkopolanie zaprezentowali projekty organizowane dla osób niepełnosprawnych, dzieci z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym czy młodzieży z terenów wiejskich. – Z dużym zainteresowaniem uczestników spotkały się nasze „orliki” – ogólnodostępne kompleksy boisk sportowych z zapełnionymi, w budowie których Wielkopolska jest krajowym liderem – mówi Tomasz Wiktor, dyrektor Departamentu Sportu i Turystyki w Urzędzie Marszałkowskim.

Przedstawiciele czterech regionów podsumowali także wspólnie zrealizowane projekty dotyczące sportu, jak np.: „Balance2006”, którego celem była promocja zasady fair play oraz zapobieganie rasizmowi i przemocy wśród kibiców. RJ

FOT. P. ZAKRZEWSKI

Na mecie poznańskiego półmaratonu; tutaj każdy jest zwycięzcą.

FOT. STUDIO 6X6

Biegi ostrzeszowskie należą do najstarszych w Polsce; organizowane są już od 48 lat.

pobić swój rekord świata

przez samorząd województwa. Tysiące uczestników angażują regionalne turnieje piłki nożnej

FOT. Z X.P. KUŹEK

Wyścig w Dolsku zainaugurował 16 kwietnia cykl rowerowych Grand Prix Wielkopolski.

sprawnych. Średnio w każdym cyklu bierze udział ok. 250 osób, ale poszczególne wydarzenia, których współorganizatorami są lokalne samorządy, budzą ogromne zainteresowanie nie tylko ze względów sportowych, ale też dzięki dobrej promocji i licznym wydarzeniom towarzyszącym.

Wielkopoleanie na rowerach

W ubiegłym roku w marszałkowskich Grand Prix

Wielkopolski po raz pierwszy zagościli rowerzyści, a ściślej mówiąc, uczestnicy systemu maratonów rowerowych MTB (od Mountain Bike – kolarstwo górskie). Pod patronatem marszałka województwa przeprowadzono 6 wyścigów kolarskich w różnych miastach Wielkopolski, w których udział wzięło 2326 osób.

– To dowodzi, że maratony te są imprezami łatwo dostępnymi dla przeciętnego ro-

zrysty, ale mogą być też wyzwaniem dla bardziej ambitnych kolarzy amatorów – mówi Wojciech Gogolewski, animator kolarstwa z ogniska TKKF „Pałuki” w Wągrowcu, którego aktywność dowodzi, że partnerami dużych regionalnych przedsięwzięć w zakresie popularyzacji sportu mogą być również instytucje i organizacje spoza Poznania.

W tym roku organizatorzy oferują miłośnikom dwóch kó-

Start do maratonu rowerowego w Chodzieży.

łek rywalizację w 7 zawodach, w następujących miejscowościach: Dolsku, Gnieźnie, Pożegowie koło Mosiny, Suchym Lesie, Kole, Łopuchowie oraz w Murowanej Goślinie, gdzie odbędzie się doroczna „Gala Rowerowa” z uroczystym zakończeniem Grand Prix.

– Wszystkie trasy są wymagające – przestrzega dyrektor Tomasz Wiktor. – Ale po to jest Wielkopolski System Szlaków Rowerowych, aby

można było się do takich imprez przygotować. Poruszanie się po nim w celach rekreacyjnych z pewnością ułatwi nawigacja rowerowa, czyli GPS Wielkopolska, której trasy dostępne są w internecie.

Co jeszcze warto zrobić, aby zachęcać do aktywnego wypoczynku i sportowego stylu życia?

– Wsłuchiwać się w głosy amatorów sportu, bo to oni podpowiadają nam najlepsze rozwiązania – mówi marsza-

łek Marek Woźniak. – Dlatego jesteśmy otwarci na nowe propozycje, nie ograniczamy się wyłącznie do najpopularniejszych dyscyplin sportowych, stwarzamy również warunki do rywalizacji w mniej znanych sportach. Przykład? II edycja Turnieju Orlika o Puchar Marszałka Województwa Wielkopolskiego rozgrywana w roku 2011 została rozszerzona o streetball, czyli 3-osobową koszykówkę uliczną. •

Zapraszamy na zawody

Grand Prix Wielkopolski w Półmaratonie

3 czerwca	– Murowana Goślina, XVI Mistrzostwa Polski Weteranów w Półmaratonie
10 czerwca	– Grodzisk Wlkp., Grodziski Półmaraton „Słowaka”
7 lipca	– Pobiedziska, XXIII Bieg Władysława Jagiełły
9 września	– Piła, XXII Półmaraton Philipsa
15 września	– Gniezno, XXXV Bieg Lechitów
23 września	– Zbąszyń, XXV Ogólnopolski Bieg Zbąskich
21 października	– Szamotuły, II Samsung Półmaraton
4 listopada	– Kościan, VIII Międzynarodowy Kościański Półmaraton

Grand Prix Wielkopolski w Maratonach Rowerowych (MTB)

20 maja	– Gniezno
3 czerwca	– Barlinek
24 czerwca	– Wyrzysk
12 sierpnia	– Suchy Las
19 sierpnia	– Wątcz
9 września	– Koło
23 września	– Łopuchowo

Grand Prix Wielkopolski w Pływaniu Długodystansowym

30 czerwca	– Środa Wielkopolska
7 lipca	– Chodzież
14 lipca	– Kiekrz
22 lipca	– Lednogóra
5 sierpnia	– Zbąszyń
15 sierpnia	– Jankowo Dolne
18 sierpnia	– Kiekrz

Wielkopolski Turniej Orlika

W kwietniu rozpoczęła się trzecia edycja Wielkopolskiego Turnieju Orlika. Jego areną są wielofunkcyjne boiska wybudowane w wielkopolskich miastach i gminach w ramach samorządowo-rządowego programu.

Do rywalizacji przystąpiło w tym roku ponad 450 zespołów piłkarskich. Koordynatorem rozgrywek, wyłonionym w drodze konkursu ogłoszonego przez Departament Sportu i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, jest Szkolny Związek Sportowy „Wielkopolska”.

Rozgrywki piłkarskie rozpoczęły się już na szczeblu gminnym. Przed uczestnikami kolejne etapy turnieju – powiatowy (początek 16 maja) i rejonowy. Najlepsi wejdą do turnieju wojewódzkiego, który odbędzie się kilka dni przed inauguracją wielkiego święta piłkarskiego – Euro 2012.

Wydarzeniem ogólnopolskim jest Turniej Orlika o Puchar Premiera. W I edy-

FOT. ARCHIWUM SZS „WIELKOPOLSKA”

Uczestnicy ubiegłorocznego turnieju w Krzywiniu.

cji tego turnieju do finału dotarły dwa zespoły z Wielkopolski. Triumfátorem w kategorii chłopców młodszych została drużyna Uczniowskiego Klubu Sportowego „Czwórka” z Kościana, a wśród chłopców starszych na drugim miejscu uplasowała się szkoła piłkarska OLO z Władysławowa.

Z kolei w drugiej edycji Turnieju Orlika o Puchar Premiera drużyny reprezentujące Wielkopolskę w finale na warszawskim Torwarze zdobyły dwa złote medale i jeden srebrny. Triumfátorem ogólnopolskiego turnieju zostały drużyny UKS Trójka Szamotuły oraz Gimnazjum nr 3 z Koła. Natomiast zawodniczki UKS Wilki Wilkowyja (gmina Jarocin) musiały w finale uznać wyższość drużyny ze Świętochłowic. Z kolei dziewczęta młodsze z UKS Ziółka Kłęka (gmina Nowe Miasto nad Wartą) uzyskały miejsce 5-8.

Województwo wielkopolskie jest krajowym liderem budowy boisk w programie „Moje Boisko – Orlik 2012”. Te osiągnięcia, jak widać, przekładają się na wyniki sportowe. RJ

Gramy 3x3

Cykl zmagania o Grand Prix Wielkopolski 2012 w koszykówce ulicznej rozpoczęło 3 maja we Wrześni.

W kolejnych miastach odbędzie się 11 turniejów. Uczestniczyć mogą w nich czteroosobowe zespoły (rocznik 1998 i starsi). Przeprowadzone zostaną także konkursy rzutów.

Zdobywająca popularność koszykówka uliczna, nazywana także „streetball” lub „3x3”, ma się stać dyscypliną olimpijską. Głównym organizatorem turniejów współfinansowanych przez samorząd województwa jest poznańskie stowarzyszenie StreetballPolska. RJ

Kalendarz rozgrywek:

12-13 maja	– Ostrów Wlkp.
26-27 maja	– Leszno
16-17 czerwca	– Piła
23-24 czerwca	– Poznań
30 czerwca-1 lipca	– Międzychód
21-22 lipca	– Kraszewice
4-5 sierpnia	– Gniezno
18-19 sierpnia	– Kalisz
25-26 sierpnia	– Konin
1-2 września	– Swarzędz
8-9 września	– Rawicz

Poznań w blasku wystawy

W 1929 roku w Poznaniu powiało wielkim światem. Cała Polska jechała na PeWuKę.

Wystawiennicze tradycje Poznania sięgają 1911 roku, kiedy na polach wsi Łazarz otwarto Wystawę Wschodnioniemiecką. Ekspozycja, która miała prezentować potęgę wilhelmskich Niemiec i osiągnięcia polityki germanizacyjnej na zagarniętych obszarach polskich, trwała między 15 maja a 30 września. Zrządzeniem losu siedemnaście lat później, niemal w tych samych dniach roku i na tych samym obszarze, z rozmachem wyeksponowano sukcesy pierwszego dziesięciolecia odrodzonej Polski. Ale już wcześniej, od maja 1921 roku na dawnych terenach wystawowych odbywały się Targi Poznańskie, których jednak nie należy łączyć z imprezą otwartą tu dziewięć lat później.

Koncepcja zorganizowania ekspozycji prezentującej osiągnięcia pierwszych dziesięciu lat odrodzonej Polski pojawiła się w końcu lat dwudziestych XX wieku. Jednak rozmach konieczny przy takiej imprezie był nie do udźwignięcia dla większości miast kraju wciąż będącego na dorobku. Ostatecznie przyjęto propozycję zgłoszoną przez Cyryla Ratajskiego, charyzmatycznego prezydenta miasta Poznania. Chodziło zapewne nie tylko o zaprezentowanie osiągnięć państwa w najsilniejszej ekonomicznie części kraju, znanej z rządności i gospodarności. Dla Ratajskiego była to również forma rewanżu na zadufanej Warszawie, po niepowodzeniu jego misji ministerialnej z 1924 roku. Zobowiązanie przez niego przyjęte było wielkim wyzwaniem gospodarczym, ale i prestiżowym. Ważnym akcentem było też objęcie protektoratu nad wydarzeniem przez prezydenta Ignacego Mościckiego; na czele Komitetu Honorowego stanął marszałek Józef Piłsudski, choć sam wtedy do Poznania nie przybył.

Intensywna praca nad przygotowaniem wystawy trwała trzy lata. Zaciągnięto poważne kredyty, w Poznaniu wyrosły nowe gmachy, które po wystawie zamierzano wykorzystać z ogólnym pożytkiem – także te, które z czasem przeznaczano na potrzeby niedawno utworzonego tu Uniwersytetu Poznańskiego. Dołączono budowę Pałacu Rzeczypospolitej przy ulicy Grunwaldzkiej – dzisiejszego Collegium Chemicum. Niedaleko stanął hotel „Polonia”, największy wtedy w Polsce, który początkowo miał służyć tyl-

FOT. SK. ARCHIWUM MTP

Teren Powszechnej Wystawy Krajowej z dominującą sylwetką Wieży Górnoląskiej.

ko gościom wystawowym. Na Wildzie wybudowano stadion miejski.

W okresie przygotowań do Powszechnej Wystawy Krajowej – czyli PeWuKi, jak wkrótce zaczęto nazywać imprezę – powstał gmach szkoły handlowej przy ulicy Śniadeckich, który podczas ekspozycji służył jako pałac wychowania fizycznego i sportu oraz sztuki ludowej. Obok postawiono budynek ekspozycji Polonii Zagranicznej – do niedawna siedziby Biblioteki Głównej Uniwersytetu Medycznego. Za Pałacem Rzeczypospolitej stanął Pałac Sztuki – obecnie Collegium Anatomicum UM. Naprzeciw bocznego wejścia na wystawę, przy ulicy Głogowskiej, w 1928 roku zbudowano Dworzec Zachodni PKP. Zmodernizowano też Palmiarnię w parku Wilsona.

Sam teren wystawy został wypełniony pawilonami według nowych projektów, którymi kierował naczelny architekt PeWuKi Roger Sławski. Wtedy powstał też tzw. plac św. Marka, nieistniejący już prostokątny obszar otoczony arkadowymi podcieniami i pawilonami. Za to przetrwał do dziś, u zbiegu ulic Grunwaldzkiej i Roosevelta, efektowny pawilon wejściowy

na wystawę, z charakterystyczną wielokątną wieżyczką i kolumnowym portykiem. W ogólnym wyglądzie PeWuKi dominowała jednak ciężka, masywna sylweta Wieży Górnoląskiej, czyli wieży ciśnień, postawionej na Wystawę Wschodnioniemiecką z 1911 roku. Po wojnie na jej fundamencie stanęła iglica – obecny symbol Międzynarodowych Targów Poznańskich.

Pomyślano też o modernizacji infrastruktury miasta. Zbudowano nową linię tramwajową ze śródmieścia przez ulicę Głogowską i Emilii Szanińskiej ku dzisiejszej Arenie, zwiększono też liczbę taksówek. Powstały nowe restauracje, bary, lokale, a także szalety. Gość przybywający do Poznania musiał być obsługiwany wszechstronnie, solidnie, od pierwszej do ostatniej godziny pobytu w mieście.

Powszechna Wystawa Krajowa objęła swym zasięgiem obszar 650 tys. m² (60 ha), a więc była trzykrotnie większa od dzisiejszych Międzynarodowych Targów Poznańskich. Wystawa wciniała się klinem w zabudowę miejską pomiędzy ulicami Głogowską i Grunwaldzką a Chociszewskiego i Jarochońskiego. Utworzono tam pięć terenów

oznaczonych literami alfabetu.

Teren A – w przybliżeniu ten, który dziś zajmują Międzynarodowe Targi Poznańskie – najbardziej reprezentacyjny, obejmował obszar między ulicami Głogowską i Grunwaldzką. Eksponowano tam m.in. wystawy przemysłu lekkiego i ciężkiego, chemicznego i włókienniczego. Od północy granicę tego obszaru stanowiły cmentarze katolicki i żydowski. Między nimi wiodła ulica Wystawowa, prowadząca na teren B: od ulicy Grunwaldzkiej po dzisiejsze Collegium Anatomicum UM. Były tam m.in. Pałac Rządowy, wystawy samorządów, przemysłu samochodowego, wychowania fizycznego i sztuki ludowej.

Teren C, najbardziej zielony, obejmował obszar parku Wilsona, ze wspomnianym pawilonem Polonii Zagranicznej; tam też znajdowała się centralna restauracja wystawy. Stamtąd drewnianym pomostem nad ulicą Matejki przechodziło się na niewielki obszar D, położony między ulicami Matejki i Ułańską. Swoje osiągnięcia prezentowały tam handel i rzemiosło. Największy był jednak obszar E, pomiędzy ulicami Chociszewskiego i Jarochońskiego, aż

poza ulicę Żeromskiego. Umieszczono tam prezentację dorobku rolnictwa i przemysłu spożywczego – główny przedmiot prezentowanej dziś w muzeum w Szreniawie ekspozycji.

Łącznie ekspozycje umieszczono w 32 wielkich działach tematycznych; 26 z nich reprezentowało poszczególne dziedziny gospodarki. Ponadto zaprezentowano ogólną charakterystykę kraju, naukę i wychowanie, sztukę, higienę i opiekę społeczną, sport i turystykę oraz emigrację. We wszystkich 111 budynkach oraz na placach pod gołym niebem pokazywano wyłącznie produkty polskie. Organizatorzy za cel nadrzędny uznali zasadę ścisłej branzowości, co miało przeciwdziałać dzielnicowemu, w większości związanemu z byłymi zaborami, skupianiu się wystawców.

Zwiedzający wystawę poruszali się po wszystkich obszarach jak po oddzielnym mieście, z pełną infrastrukturą, zaopatrzeniem, możliwością spożycia posiłku i odpoczynku po trudach zwiedzania. Organizowano prezentacje i pokazy. Zadbano o uruchomienie wesołego miasteczka dla dzieci (w pobliżu ulicy Wyspiańskiego). PeWuKa była swobodną enklawą żyjącą własnym rytmem i sprawami.

Pierwszą w odrodzonej Polsce Powszechną Wystawę Krajową otwarto uroczystie 16 maja 1929 roku, w obecności przedstawicieli najważniejszych władz państwowych. Odtąd przez kilka kolejnych miesięcy z całego kraju przyjeżdżali do Poznania goście, którzy chcieli zapoznać się z wszechstronnym – politycznym, kulturalnym, a przede wszystkim gospodarczym obliczem odrodzonej Polski. Ekspozycji towarzyszyły liczne imprezy i uroczystości dodatkowe. Poznań na kilka miesięcy nabrał cech miasta klasy europejskiej. Życie tętniło wszystkimi barwami światła,

od rana do późnej nocy. Odbywały się liczne zjazdy, kongresy, imprezy kulturalne. Było to wielkie święto miasta, powód do dumy i chwały.

Dziś, z perspektywy lat, można powiedzieć, że na Powszechnej Wystawie Krajowej pokazano nie tylko dorobek ojczyzny w pierwszym dziesięcioleciu niepodległości i proces scalania po ponadwiekowej niewoli, ale też wspaniale zaprezentowano możliwości organizacyjne i gospodarcze ówczesnego Poznania. Takiej szansy ani wcześniej, ani później stolica Wielkopolski już nie miała. PeWuKę obejrzało około 4,5 miliona zwiedzających, w tym 200 tys. gości zagranicznych, wśród których było kilka oficjalnych delegacji rządowych i tysiąc dziennikarzy reprezentujących prasę z 30 państw.

Był to również szczyt chwały i osobistej popularności Cyryla Ratajskiego. Jego najbliższym współpracownikiem i dyrektorem generalnym PeWuKi był doskonały organizator Stanisław Wachowiak.

Zamknięcie wystawy 30 września 1929 roku zapoczątkowało jednak i kłopoty. Okazało się wtedy, że uzyskany dochód nie wyrównał poniesionych kosztów i powstały trudności ze spłatą kredytów. Uaktywnili się też przeciwnicy polityczni, którzy kilka lat później doprowadzili do niezatwierdzenia Ratajskiego na kolejną kadencję.

Do dziś jednak w Poznaniu mamy wiele pamiątek związanych z chwałą Powszechnej Wystawy Krajowej, jak choćby charakterystyczny pawilon wejściowy u zbiegu ulic Głogowskiej i Grunwaldzkiej, Collegium Chemicum, Collegium Anatomicum Uniwersytetu Medycznego czy do niedawna szpital wojskowy (ówczesny hotel „Polonia”). Swoistą pamiątką po wystawie jest również pomnik Tadeusza Kościuszki autorstwa Zofii Trzcinińskiej-Kamińskiej.

Po drugiej wojnie światowej coś z atmosfery PeWuKi pozostało w tradycji wyjazdów „na Targi”. W czerwcu wybierano się do Poznania, zakłady pracy organizowały wycieczki. Można było popatrzeć na świat, nacieszyć oko artykułami, których próżno było szukać u nas, zapolować na kolorowe prospekty i foldery, niezależnie od ich tematyki. Żadne z powojennych targów nie dorównały jednak blaskowi i chwale wystawy z 1929 roku.

Marek Rezler

Otwarcia PeWuKi 16 maja 1929 roku dokonał prezydent Ignacy Mościcki.

Jedna z licznych „pamiątek” po wystawie – hotel „Polonia” (dziś – szpital).

Olimpijskie ćwierć wieku

Jego członkowie kibicowali polskim sportowcom już na 9 igrzyskach olimpijskich i podczas wielu innych ważnych wydarzeń sportowych. Klub Olimpijczyka „Jantar” w Racocie funkcjonuje już od ćwierćwiecza.

Klub – związany nierozdzielnie z osobą posła, a wcześniej także wielkopolskiego sejmiku Wojciecha Ziemiaka – jubileusz 25-lecia obchodził 13 kwietnia, podczas uroczystości zorganizowanej w gimnazjum w Racocie. W święcie młodych pasjonatów idei olimpijskiej uczestniczył marszałek Marek Woźniak. **ABO**

O dylematach w rozwoju

O „Dylematach rozwoju zrównoważonego” dyskutowano 19 i 20 kwietnia podczas VII Konferencji Samorządowej, zorganizowanej w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Kaliszu.

Jednym z poruszanych wątków było wykorzystanie źródeł energii odnawialnej. O działaniach podejmowanych w tej mierze w naszym regionie, w kontekście jego zrównoważonego rozwoju, mówił podczas swojego wystąpienia członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski.

W konferencji uczestniczyli przedstawiciele uczelni z Kalisza, Poznania, Katowic, Łodzi i Szczecina, przedsiębiorcy i samorządowcy. **ABO**

Nie tylko ochrona

Zbiornik w Rydzynie przyciągnie także turystów.

Położona w powiecie leszczyńskim Rydzyna przez kilka lat była zalwana przez wody z wiosennych roztopów oraz letnie opady. Narzekali mieszkańcy miasta oraz okoliczni rolnicy, bo żywioł wyrządzał duże straty. Aby temu zapobiec, Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu zaplanował i rozpoczął budowę zbiornika retencyjnego. Po jej zakończeniu cieszyć się będą nie tylko mieszkańcy, ale także miłośnicy wypoczynku, bowiem teren się zazieleni, powstanie plaża oraz ścieżka dla pieszych i rowerzystów.

Po powodzi tysiąclecia, która przed piętnastoma laty nawiedziła południową Polskę, postanowiono uporządkować gospodarstwo wodną w dolinie rzek szczególnie w południowej części województwa wielkopolskiego. Wspólnie z naukowcami z Wydziału Melioracji i Inżynierii Środowiska Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu opracowane zostało studium odbudowy i modernizacji doliny Rowu Polskiego.

Okazało się, że najbardziej we znaki daje się brak zbiorników retencyjnych. Pierwszy powstaje właśnie na Rowie Dąbieckim, prawostronnym dopływie Rowu Polskiego, w bezpośrednim sąsiedztwie Rydzyny. Zapobiegnie on nie tylko powodzi, ale zgrama-

Trwają prace na budowie zbiornika Rydzyna.

dzona w nim woda zostanie też wykorzystana do nawodnień rolniczych. Rozkwalnie turystyka, bo plany zagospodarowania terenów wokół zbiornika są bardzo ambitne. Lokalne władze myślą między innymi o pomoście i miejscu, w którym będzie można organizować pikniki.

– Koszt realizacji zbiornika Rydzyna wyniesie 30,2 miliona złotych, z czego 20 milionów złotych to dotacja z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, pozostała kwota pochodzi z budżetu państwa – wyjaśnia Arkadiusz Błochowiak, dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu. – Zanim rozpoczęliśmy prace, musieliśmy

wykupić grunty, wykonać pomiary geodezyjne, opracować dokumentację projektową oraz związaną z decyzją środowiskową, uzyskać niezbędne pozwolenia. Porozumieliśmy się także z władzami sąsiedniej gminy Osieczna w sprawie kanalizacji wsi Kąkolewo. Dzięki niej w Rowie Dąbieckim poprawi się czystość wody.

Wyłonieni w drodze przetargu wykonawcy robót – konsorcjum Budimex z Warszawy i Ferrovial Agroman z Madrytu – zapewniają, że do końca listopada 2012 roku zakończą inwestycję. Pojemność zbiornika wyniesie 757,3 tysięcy metrów sześciennych, średnia głębokość 1,86 metra, długość 1650 metrów,

a powierzchnia 42 hektary. – To już trzydziesty trzeci zbiornik w województwie wielkopolskim – dodaje dyrektor Błochowiak. – Po jego oddaniu łączna objętość gromadzonej wody przekroczy sześćdziesiąt milionów metrów sześciennych.

***

Podczas kwietniowej sesji sejmik przyjął „Sprawozdanie z realizacji inwestycji melioracyjnych i robót konserwacyjno-eksploatacyjnych na urządzeniach melioracji podstawowej w województwie wielkopolskim w roku 2011”. Wynika z niego m.in., że w ubiegłym roku zakończono 22 zadania inwestycyjne o łącznej wartości ponad 86 mln zł. **AP**

Ochotnicy

Przedstawiciele samorządu województwa mocno zaakcentowali swoją obecność podczas III Zjazdu Oddziału Wojewódzkiego Związku OSP, który odbył się 14 kwietnia w Poznaniu.

Wielkopolscy strażacy ochotnicy wybrali na kolejną kadencję swój zarząd wojewódzki. Jego prezesem ponownie został były marszałek, a obecnie radny sejmiku Stefan Mikołajczak. Na jednego z wiceprezesów wybrano członka zarządu województwa Krzysztofa Grabowskiego. W skład 49-osobowego zarządu z racji sprawowanej funkcji wszedł też marszałek województwa Marek Woźniak.

Wśród osób odznaczonych podczas zjazdu znaleźli się przewodniczący sejmiku Lech Dymarski (uhonorowany złotym medalem „Za Zasługi dla Pożarnictwa”) i wicemarszałek Wojciech Jankowiak (wyróżniony Odznaką Honorową OW ZOSP RP Województwa Wielkopolskiego „Semper Vigilant”). **ABO**

Wodne władze

Arkadiusz Błochowiak, dyrektor Wielkopolskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Poznaniu, został wiceprzewodniczącym Konwentu Dyrektorów Zarządów Melioracji i Urządzeń Wodnych (na jego czele stanęła jego odpowiedniczka z Wrocławia). Nowe władze konwentu wybrano podczas spotkania, które odbyło się w Uniejowie. **ABO**

90 lat pułkownika

Jubilat z okolicznościowym tortem.

Niecodzienna uroczystość odbyła się 18 kwietnia w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

Tego dnia świętowano 90. urodziny pułkownika Jana Górskiego, prezesa Światowego Związku Żołnierzy AK Okręgu w Poznaniu. Uroczy-

stość została zorganizowana z inicjatywy Zarządu Okręgu Wielkopolska Światowego Związku Żołnierzy AK oraz marszałka województwa. Urodzony 15 kwietnia 1922 r. w powiecie opatowskim Jan Górski to „poznaniak z wyboru”.

Za swoją aktywną działalność w szeregach Armii Krajowej spotkał się z licznymi szykanami, zarówno w czasie wojny, jak i w okresie powojennym. Przeżył, choć dwukrotnie był skazywany na karę śmierci!

W wolnej już Polsce zaangażował się w przywrócenie pamięci o Armii Krajowej i o fenomenie Polskiego Państwa Podziemnego. Jest współtwórcą Światowego Związku Żołnierzy AK w Poznaniu i Wielkopolsce, inicjatorem powstania licznych szkolnych kół przyjaciół Armii Krajowej i klubów historycznych im. Stefana Grota-Rożewskiego. **ABO**

Cystersi z Łekna w Biskupinie

Dzieje grodu i klasztoru w Łeknie – pierwszej siedziby cystersów na ziemiach polskich – prezentuje wystawa (na zdjęciu – fragment ekspozycji) otwarta 13 kwietnia w Muzeum Archeologicznym w Biskupinie. Przedstawia ona 30 lat badań Ekspedycji Archeologicznej „Łekno” z Instytutu Historii UAM w Poznaniu, prowadzonych przy współudziale naukowców z Muzeum Archeologicznego w Poznaniu i innych ośrodków w Polsce. – Wyniki tych prac dały bardzo poważny wkład w pełniejsze poznanie dziejów wczesnohistorycznej Wielkopolski i Polski oraz jej związków z Europą Zachodnią – podkreślał podczas otwarcia wystawy prof. Andrzej M. Wyrwa, kierujący pracami łekniańskiej ekspedycji. W sezonie letnim muzeum w Biskupinie odwiedza ponad 100 tys. turystów. To dobre miejsce do popularyzacji dziedzictwa cystersów i dziejów Wielkopolski. **RJ**

Z Grekami w Turku

O wykorzystaniu biomasy w produkcji energii rozmawiali w Turku wielkopolscy i greccy samorządowcy.

Wizyta przedstawicieli gmin z regionów Zachodniej Macedonii i Peloponezu była kontynuacją współpracy nawiązanej w ramach europejskiego projektu BIOCLUS (pisaliśmy o nim na naszych łamach).

Z samorządowcami z Grecji oraz powiatów konińskiego i tureckiego spotkał się członek zarządu województwa Krzysztof Grabowski. W rozmowach podkreślano m.in. podobne problemy, związane z odkrywkowym wydobyciem i wykorzystywaniem węgla brunatnego, występujące w Zachodniej Macedonii i we wschodniej Wielkopolsce. **ABO**

Młode teatry skonfrontowane

Final Konfrontacji Teatrów Dziecięcych i Młodzieżowych Województwa Wielkopolskiego „Dzień Dobry Sztuko 2012” odbył się 20 kwietnia w Gimnazjum im. Jana Pawła II w Suchym Lesie.

Konfrontacje są corocznym przeglądem twórczości dzieci i młodzieży, działających w zespołach i kołach teatralnych w szkołach podstawowych, gimnazjach, ośrodkach kul-

tury, świetlicach i klubach w Wielkopolsce. Celem przedsięwzięcia jest m.in. inspirowanie twórczych i aktywnych postaw u najmłodszych.

Przeгляд zorganizowały Poznańska Fundacja Artystyczna i Ośrodek Kultury Gminy Suchy Las. Wydarzenie odbyło się pod patronatem marszałka województwa Marka Woźniaka, który najlepszym młodym aktorom wręczył nagrody. **ABO**

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2007-2013

Fundusze Europejskie - dla rozwoju innowacyjnej Wielkopolski

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

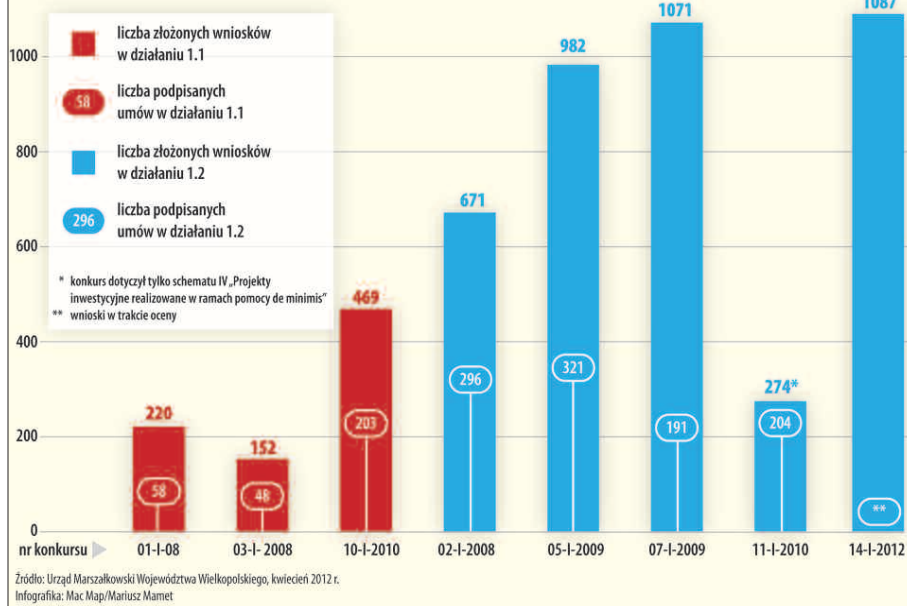
1079 firm walczy o unijną dotację

Przedsiębiorcy zgłosili w kwietniu wnioski o dotacje na 871 mln zł, choć do podziału jest tylko 60 mln.

Na bezzwrotne dotacje rozwojowe dla firm rząd województwa przeznaczył łącznie 171,5 mln euro z Brukseli. Te pieniądze zawsze cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. W poprzednich latach złożono ponad 3,8 tys. wniosków (patrz grafika) na ponad 2 mld zł, tj. trzykrotnie więcej od dostępnych funduszy. Ponad 1300 małych i średnich przedsiębiorców podpisało wtedy umowy na 760 mln zł, a przeciętna wartość dotacji UE dla początkujących firm wynosiła w 2011 roku 136 tys. zł, a dla beneficjentów działania 1.2 – 640 tys. zł.

W zależności od rodzaju projektu, można było otrzymać od 9 tys. zł do nawet 4 mln zł. Średnia wartość dotacji UE dla początkujących firm wynosiła w 2011 roku 136 tys. zł, a dla beneficjentów działania 1.2 – 640 tys. zł. Za pieniądze z Brukseli sfinansowano m.in. zakup maszyn i urządzeń, innowacyjnych technologii, specjalistycznego sprzętu komputerowego i oprogramowania oraz nowoczesnej aparatury medycznej. Eurofundusze wspie-

Zainteresowanie funduszami UE wśród wielkopolskich przedsiębiorców w działaniu 1.1 i 1.2 Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013

rowego i oprogramowania oraz nowoczesnej aparatury medycznej. Eurofundusze wspie-

ają też rozwój usług, a dzięki inwestycjom rośnie konkurencyjność naszej gospodarki.

W tegorocznym konkursie na dofinansowanie przedsiębiorstw, zakończonym 19 kwiet-

nia, padł kolejny rekord. Zgłoszono 1087 aplikacji, ale 8 wniosków wpłynęło po terminie i nie będą one oceniane. Urzędnicy przyznają, że spodziewali się jeszcze większej liczby zgłoszeń i dodają, że część beneficjentów mogła zrezygnować ze względu na stosunkową małą pulę pieniędzy.

Przedsiębiorcy zgłosili 991 wniosków na projekty inwestycyjne (schemat I) o wartości 1,4 mld zł, wnioskując o dotacje w wysokości 629 mln zł oraz 96 aplikacji dotyczących nowych rozwiązań technologicznych. W schemacie II wartość projektów przekroczyła 504 mln zł, z czego niemal 242 mln zł stanowią wnioski o eurofundusze.

Podstawowa suma do podziału to 14 mln euro (ok. 60 mln zł), a pozostałe 40 mln, zgodnie z procedurami, pozostało w rezerwie. Przegrane firmy mogą się odwołać i być może zdobędą dotacje. Nie-

wykorzystana część rezerwy trafi zapewne do przedsiębiorców, którzy znajdują się na liście rezerwowej.

Dokumenty oceni komisja, która zweryfikuje biznesplany i założenia projektów. Rozstrzygnięcie nastąpi we wrześniu, ale szansę na dotacje mają tylko najlepsze aplikacje.

FOT. P. RATAJCZAK
Przy ul. Szyperskiej kompletowano ostatnie dokumenty.

Przyrodnicze laboratorium

FOT. ARCHIWUM UNIWERSYTETU PRZYRODNICZEGO
Budynek wyposażono w najnowsze rozwiązania technologiczne.

Cztery tysiące zaków może równocześnie korzystać z sali i bibliotek otwartego pod koniec kwietnia Biocentrum Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu.

To jedna z największych inwestycji tej uczelni. Budowa przy ul. Dojazd trwała dwa

lata, a koszt przedsięwzięcia wraz z wyposażeniem obiektu wyniósł ponad 25,5 mln zł, w tym 18,2 mln to dofinansowanie unijne. W nowoczesnym gmachu studiować będą biotechnolodzy, biochemicy, genetycy roślin i specjaliści ochrony roślin.

Budynek w kształcie litery E ma 7,6 tys. m² powierzchni użytkowej, sale dla 4 tys. osób, nowoczesną aulę na 400 osób, laboratoria, pokoje pracowników naukowych, biblioteki wydziałowe, magazyny.

– Takie obiekty stanowią wizytówkę regionu. Służą budowaniu innowacyjnej Wielkopolski i zwiększają możliwości rozwoju nauki – podkreślał wice-marszałek Leszek Wojtasiak podczas uroczystego otwarcia biocentrum.

Komfortowe warunki do badań i analiz chwalił również prof. dr hab. Grzegorz Skrzypczak, rektor UP. W biocentrum prowadzone będą prace związane z postępowaniem biologicznym, np. badania genetyków roślin nad in vitro i GMO, a także hodowlą transgenicznymi świń, których skóra używana jest do przeszczepów u poparzonych ludzi.

W nagrodę do Brukseli

Rozstrzygnięto trzecią edycję konkursu „Młodzi wiedzą o funduszach” pod patronatem europosłanki Sidonii Jędrzejewskiej.

W tym roku do Urzędu Marszałkowskiego, po selekcji dokonanej przez konsultantów punktów informacyjnych funduszy UE, wpłynęło 48 prac multimedialnych. W kategorii audycja nadesłano 4 prace, wśród filmów – 17 nagrań, a najwięcej – aż 27 zgłoszono prezentacji multimedialnych.

Wcześniej konsultanci przeprowadzili w 70 wielkopolskich szkołach tzw. lekcje europejskie, zachęcając uczniów do udziału w konkursie.

Oceniano merytorykę prac, pomysł oraz estetykę, w tym jakość nagrania i dźwięku. Kapituła wybrała 13 laureatów i wyróżnionych (lista dostępna na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl).

FOT. P. RATAJCZAK
Laureaci otrzymali nagrody i gratulacje od wicemarszałka Leszka Wojtasiaka i asystenta europosłanki Macieja Popiółka.

W kategorii audycja pierwsze miejsce zajął Michał Wojtczak z Gimnazjum nr 62 im. Adama Wodźcicki w Poznaniu. Najlepszy film nagrała Monika Kowalczevska z Gimnazjum nr 1 w Wągrowcu, a zwycięską prezentację przygotowała Katarzyna Mazan z II LO im. Krzysztofa

Kamila Baczyńskiego w Koninie. Laureaci pojadą wraz z nauczycielami do Brukseli na zaproszenie europosłanki Sidonii Jędrzejewskiej. Nagrodą za drugie miejsce są czytniki e-book i odtwarzacze mp3, a za trzecie miejsce – cyfrowe ramki do zdjęć.

Prezentujemy laureatów konkursu „Aktywny Europejczyk 2011”. Do udziału w rywalizacji nominowano 66 ciekawych, nowoczesnych i służących rozwojowi regionu projektów zrealizowanych dzięki funduszom UE. Warunkiem było zakończenie przedsięwzięcia w 2011 r. Kapituła wyłoniła zwycięzców i przyznała wyróżnienia w 5 kategoriach: przedsiębiorcy, infrastruktura komunikacyjna, ochrona środowiska, kapitał ludzki oraz turystyka i kultura. Dziś Iwona Połoz opisuje trzy nagrodzone projekty, a dwa kolejne – w następnym wydaniu „Monitora”.

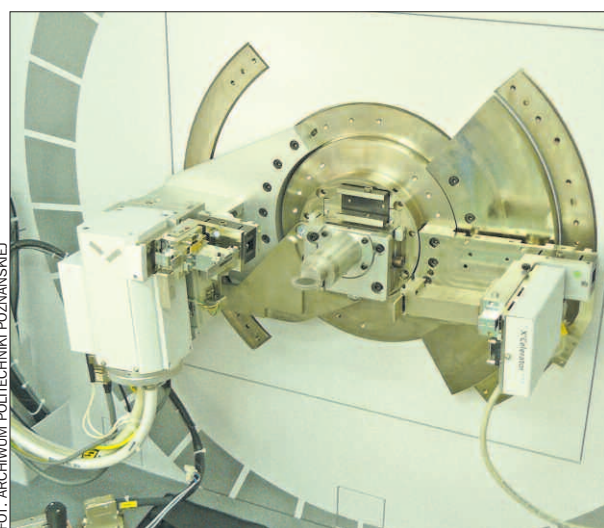
Wodór w magazynie

Dyfraktometr rentgenowski z bazą danych i unikatowy w kraju aparat do analizy gazów – to nowe urządzenia w laboratorium badań strukturalnych na Politechnice Poznańskiej.

Projekt „zakupu aparatury badawczej dla Instytutu Inżynierii Materiałowej Politechniki w celu podniesienia innowacyjności Wielkopolski” zwyciężył w kategorii przedsiębiorcy.

W tym roku aparatura trafi do Centrum Mechatroniki, Biomechaniki i Nanoinżynierii Politechniki Poznańskiej. Najważniejszym celem przedsięwzięcia było lepsze wykorzystanie istniejącego już silnego potencjału nanotechnologii.

– Pozwoli to na zwiększenie konkurencyjności polskiego przemysłu oraz na zaspokajanie potrzeb społecznych związanych z ochroną zdrowia i środowiska naturalnego. Rozwój nanotechnologii i nanomateriałów wpływa bowiem zarówno pośrednio (poprzez badania), jak i bezpośrednio (dzięki wdrażaniu ich wyników) na poprawę komfortu życia. Wprowadzane są nowe mate-

Dyfraktometr rentgenowski potrafi zbadać i przeanalizować strukturę materiałów.

riały np. do produkcji implantów z nanostrukturą, dzięki czemu wydłuża się czas ich użytkowania – tłumaczy Andrzej Miklaszewski, koordynator pro-

jektu. I dodaje, że nowoczesna aparatura, którą obecnie dysponuje uczelnia, wykorzystywana jest także do opracowywania nowych materiałów słu-

żących do magazynowania wodoru.

Unijna inwestycja przyczyniła się też do stworzenia przez Politechnikę Poznańską oferty 10 nowych, innowacyjnych usług skierowanych do firm i placówek naukowych działających zarówno w Wielkopolsce, jak i w kraju.

– Podnosimy poziom konkurencyjności polskiej nauki oraz wzmacniamy jej rolę w rozwoju gospodarczym regionu. Wprowadzenie innowacyjnych usług i produktów, w tym również z dziedziny nanotechnologii, ma pomóc w tworzeniu nowych miejsc pracy dla osób o wysokich kwalifikacjach zawodowych. Realizacja projektu stanowi też ważny element w tworzeniu środowiska przyjaznego innowacjom – podsumowuje A. Miklaszewski.

Wartość projektu to 1,1 mln zł, a kwota dotacji z WRPO wyniosła 488 tys. zł.

Bezpieczna droga

Fragment przebudowanej drogi Przygodzice-Wtórek.

Przebudowany 5,7-km odcinek drogi od Przygodzic do węzła na obwodnicy Ostrowa Wlkp. stanowi alternatywne połączenie dla trasy krajowej nr 11.

Poprawa bezpieczeństwa ruchu, łatwiejszy dostęp do urzędów, placówek medycznych oświatowych i kulturalnych, a także zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej i turystycznej pobliskich terenów – te zmiany są efektem realizacji przez powiat ostrowski projektu, który został uznany za najlepszy w kategorii infrastruktura komunikacyjna.

W ramach inwestycji „Przebudowa drogi nr 5320P na odcinku Przygodzice-Wtórek, etap I na odcinku 5728 m od Przygodzic do węzła na obwodnicy Ostrowa Wlkp.” wykonano nie tylko nową nawierzchnię drogi, ale też wybudowano chodniki, zjazdy do posesji, zatoki autobusowe i parkingi. Wyznaczono przejścia dla pieszych i zamontowano aktywną sygnalizację świetlną w pobliżu szkół.

– Przebudowana droga stanowi alternatywne połączenie dla trasy krajowej nr 11 i dlatego wpisuje się w ponadregionalny system komunikacji. Inwestycja wpływa na poprawę stanu sieci dróg powiatu ostrowskiego, a mieszkańcy okolicznych wsi i miast uzyskali lepszy dostęp do zlokalizowanych w pobliżu instytucji użyteczności publicznej. Rolnicy mają teraz dogodniejsze warunki transportowania płodów rolnych do lokalnych i regio-

nalnych centrów handlu – mówi Piotr Śniegowski, opiekun projektu.

Wyremontowany odcinek ułatwia również dojazd do terenów rekreacyjnych w gminach Przygodzice i Ostrow Wielkopolski. Władze samorządowe powiatu liczą, że stanie się to bodźcem do rozwoju na tym terenie usług z zakresu turystyki i rekreacji.

– Modernizacja jezdni ograniczyła też negatywny wpływ na środowisko naturalne. Zmniejszeniu uległa emisja pyłów i gazów, spadło natężenie hałasu. Poprawa stanu technicznego drogi to także znaczne obniżenie bieżących kosztów jej utrzymania – podkreśla Piotr Śniegowski.

Wartość projektu to 5,2 mln zł, a dotacja unijna wyniosła 2,6 mln zł.

Obok szkoły w Przygodzicach postawiono sygnalizację świetlną zasilaną energią słoneczną.

Z przyrodą w kontakcie

Lunety, lornetki, noktowizory, kompasy oraz cyfrowe aparaty fotograficzne – to nowe narzędzia miłośników przyrody w Kazimierzu Biskupim.

Sprzęt naukowy i dydaktyczny gmina zakupiła dzięki realizacji projektu „Wypożyczenie Centrum Edukacji Ekologicznej o Puszczy Bieniszewskiej w Kazimierzu Biskupim”. Projekt zwyciężył w kategorii ochrona środowiska.

Centrum mieści się w sali udostępnionej przez miejscowe Gimnazjum Publiczne im. Polskich Olimpijczyków. Choć odwiedzić może je każdy, to jednak oferta edukacyjna adresowana jest przede wszystkim do dzieci i młodzieży. To właśnie dla uczniów w centrum organizowane są zajęcia laboratoryjne i terenowe.

W kontakcie z przyrodą pomóc ma im nowoczesny

Zajęcia w nowej pracowni ekologicznego centrum w Kazimierzu Biskupim.

sprzęt. Centrum wyposażone jest m.in. w tablice prezentacyjne, 10 mikroskopów oraz w komputery ze specjalnym oprogramowaniem umożliwiającym obserwowanie życia puszczy w skali mikro.

– Centrum Edukacji Ekologicznej stwarza możliwości obserwowania niezwykle cennych walorów rezerwatu przyrody. Dzięki nowoczesnym sprzętom młodzież może samodzielnie odkrywać tajemnice Puszczy Bieniszewskiej: jej roślinność

i świat zwierzęcy – mówi Mariusz Miłżyński, koordynator projektu.

– Puszcza to jedno z niewielu miejsc, gdzie można spotkać dzięcioły – zaznacza Mariusz Miłżyński. – Jestem przekonany, że bliski kontakt z przyrodą i poznawanie jej praw uwarściwia wszystkim na zagrożenia związane z ekologią. Atrakcyjne zajęcia edukacyjne wzmocnią w młodych ludziach zarówno potrzebę kontaktu z naturą, jak i uświadomią konieczność podejmowania w przyszłości działań związanych z ochroną środowiska naturalnego.

Dzięki centrum gmina Kazimierz Biskupi ma również większe możliwości promocji walorów przyrodniczych na swoim terenie.

Wartość przedsięwzięcia to 179 tys. zł, a dofinansowanie z funduszy UE wyniosło ponad 109 tys. zł.

Uroki i atrakcje turystyki wiejskiej

Wielkopolskie stoisko nagrodzone na międzynarodowych targach „Agrotravel” 2012 w Kielcach.

Kwietniowe IV Międzynarodowe Targi Turystyki Wiejskiej i Agroturystyki „Agrotravel” w Kielcach to niewątpliwie najbardziej rozbudowana i rozświetlona wystawa w Polsce, z bogatą i ciekawą ofertą wypoczynku na wsi. To także idealne miejsce do wymiany doświadczeń pomiędzy wszystkimi uczestnikami, mającymi na celu rozwój regionów, krajów i Europy poprzez turystykę wiejską. Kielecka impreza była również okazją do spotkań potencjalnych nowych przedsiębiorców oraz partnerów w zakresie budowania i rozwoju produktów turystyki wiejskiej.

Podczas targów województwa, stowarzyszenia, gospodarstwa agroturystyczne oraz lokalne grupy działania prezentowały największe atrakcje turystyki wiejskiej i agroturystyki swojego regionu. Zapro-

szeni goście z wielkopolskich lokalnych grup działania na stoisku wystawienniczym promowali walory turystyczne swoich obszarów.

Targi odwiedzili także przedstawiciele Światowej Organizacji Turystyki (UNWTO), Komisji Europejskiej, narodowych organizacji turystyki wiejskiej zrzeszonych w Europejskiej Federacji Turystyki Wiejskiej – EuroGites oraz organizacji należących do Europejskiej Sieci Obszarów Wiejskich.

Na targach omawiane były najważniejsze zagadnienia dotyczące turystyki wiejskiej, w tym problemy i trendy, wahanie rynku i czynniki ekonomiczno-społeczne, które mają duży wpływ na rozwój turystyki wiejskiej i agroturystyki. W tym roku szczególną uwagę poświęcono perspektywom rozwoju turystyki wiejskiej w Europie po

Przedstawiciele lokalnych grup działania promują swoje rejony.

roku 2013 oraz poprawy jakości świadczonych usług w gospodarstwach agroturystycznych.

W trakcie targów odbyły się liczne konkursy: na najcie-

kawsze stoisko, najciekawszą pamiątkę agroturystyczną, na najmłodszego kwaterodawcę oraz gospodarstwo, które przyjąłoby najwięcej gości zagranicz-

nych. W tym roku Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego wzbogacił się o kolejną nagrodę oraz dyplom. Tym razem za II miejsce w kon-

kursie na najciekawsze stoisko wystawiennicze, które zostało zaaranżowane w oryginalny sposób przy wykorzystaniu elementów z wikliny, nadając mu unikatowy charakter i wyróżniając Wielkopolskę na tle innych wystawców. Dodatkowo na stoisku wystawione były tradycyjne potrawy z województwa wielkopolskiego.

Przygotowanie stoiska oraz udział w targach przedstawicieli lokalnych grup działania zostały sfinansowane ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.

Honorowy patronat nad targami objął prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski. W propagowanie marki turystyki wiejskiej i agroturystyki włączyło się również liczne grono podmiotów branżowych i medialnych.

Wielkopolski Klub Fotograficzny

Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich zorganizował „Wielkopolski Klub Fotograficzny”. Inicjatywa ma na celu promocję dobrych praktyk w wykorzystaniu środków unijnych.

Kolejne zdjęcia, ukazujące m.in. budowę „Biskupińskiej Chaty” w Grabach czy przebudowę chodników w Czarniejewie, nadesłano z gminy Czarniejewo. Oryginalnym projektem jest „Ranczo w Dolinie” z Dąbrówki Kościelnej (na zdjęciu). Dzięki wsparciu z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich stara, zniszczona stodoła zamieniła się w pełne uroku miejsce, gdzie może wspólnie biesiadować nawet 100 osób.

Zachęcamy do nadsyłania zdjęć i fotoreportaży dotyczących wielkopolskich obszarów wiejskich. Fotografie znajdują się na stronie www.wielkopolskie.ksow.pl oraz www.prow.umww.pl, tam też publikowany jest regulamin uczestnictwa w „Wielkopolskim Klubie Fotograficznym”.

Odnowa, którą widać na wsi

Delegacja Wielkopolski na forum „Potencjał obszarów wiejskich szansą rozwoju”.

Reprezentanci idei odnowy wsi i jej praktycy: liderzy oraz moderatorzy gościli 19 kwietnia w Sali Kolumnowej Pałacu Prezydenckiego w Warszawie.

Spotkanie odbyło się w ramach Forum Debaty Publicznej Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej „Potencjał obszarów wiejskich szansą rozwoju”, w związku z 15-leciem odnowy wsi w Polsce. Władze województwa reprezentował członek zarządu Tomasz Bugajski.

Przykłady dobrych praktyk odnowy wsi w województwie wielkopolskim przedstawił Przemysław Kurdzicko, wójt gminy

Lipka, prezentując zdjęcia wsi Kiełpin. Zaniedbany ugor został zastąpiony pięknie zagospodarowanym terenem przeznaczonym do wspólnych spotkań, z okazałą wiatą oraz grillem, piaszczystą plażą nad Jeziorem Kiełpińskim. Planowany jest również remont wiejskiej świetlicy i zabytkowego kościółka.

Barbara Czachura, długoletnia pani sołtys w podopiecznym Gruszczynie, opowiedziała, jak Program Odnowy Wsi i Fundusz Sołecki wpłynął na integrację lokalną, wzmacniając więzi sąsiedzkie jako tradycyjną wiejską wartość, a w efekcie

trwale pobudził samodzielność i kreatywność społeczności Gruszczyna.

– Niedoceniana jest przy tym rola kobiet. To one często inspirować mężczyzn, wspierają wartości związane z odnową wsi – podkreślił Tomasz Bugajski. – W województwie wielkopolskim aż 80 procent inicjatyw w ramach Programu Odnowy Wsi zawdzięczamy kobietom. A patrząc na to, jaki był wkład absolwentek naszej Szkoły Liderów Wiejskich, tym bardziej widać, że warto zatroszczyć się o ich rozwój i okazać im wsparcie.

PROW – ekspres

„Szkoła Liderów”
W dniach 13-14 kwietnia dwadzieścia kobiet z powiatu grodzkiego wzięło udział w pierwszym z dwóch cykli szkoleniowych Szkoły Liderów Rozwoju Lokalnego, rozpoczynając jej tegoroczną edycję. Organizatorem „Szkoły” jest Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Goście z Bretanii
Delegacja francuskich i rumuńskich liderów grup producentów rolnych oraz lokalnych grup działania gości w Wielkopolsce w dniach 7-13 maja w celu wymiany dobrych praktyk. Organizatorem wizyty jest Wielkopolska Izba Rolnicza, a współorganizatorem Sekretariat Regionalny KSOW.

Nabory PROW
Wielkopolskie lokalne grupy działania przyjmują wnioski o wsparcie inwestycji z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 z działań: „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” oraz „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”. Ogłoszenia o naborze: www.prow.umww.pl.

EUROPEJSKI FUNDUSZ ROLNY
NA RZECZ ROZWOJU
OBSZARÓW WIEJSKICH
EUROPA INWESTUJĄCA W OBSZARY WIEJSKIE

WOJEWÓDZTWO
WIELKOPOLSKIE

PROJEKT FINANSOWANY JEST ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ W RAMACH POMOCY TECHNICZNEJ PROGRAMU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH NA LATA 2007-2013.

Stronę redaguje: Bartosz Zielenacki – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.prow.umww.pl

Wiedza wygrana w turniejach

Umiejętnościami przydatnymi w ruchu drogowym wykazała się młodzież ze szkół powiatów średzkiego i obornickiego.

W Zespole Szkół przy ul. Obrzyckiej 88 w Obornikach 27 kwietnia zorganizowano etap powiatowy XXXV Ogólnopolskiego Turnieju Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym. Dzieci i młodzież z powiatu obornickiego brały udział w czterech konkurencjach: test obejmujący wiadomości z przepisów ruchu drogowego, przejazd na rowerze po torze przeszkód, jazda w miasteczku ruchu drogowego oraz udzielanie pierwszej pomocy przedmedycznej.

W grupie młodszych uczestników zwycięzcami zostali uczniowie Szkoły Podstawowej w Ryczywole, natomiast wśród szkół gimnazjalnych najlepsze okazało się Gimnazjum im. Przemysława II w Rogoźnie.

W tym samym dniu w Piętkowie rywalizowały szkoły powiatu średzkiego. Zwycięzcami

FOT. M. SZYKOR

Rowerowy tor przeszkód zawsze sprawia uczniom najwięcej kłopotów.

zostali uczniowie szkoły podstawowej Zespołu Szkół w Krzykosach oraz ich starsi koledzy z gimnazjum w Gieczu.

Turnieje mają na celu propagowanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach publicznych, przede wszyst-

kim wśród dzieci i młodzieży szkolnej, a także kształtowanie partnerskiego zachowania wobec innych uczestników ru-

FOT. B. BRAMBOR

Przydają się umiejętności udzielania pierwszej pomocy.

chu, popularyzowanie podstawowych zasad i umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej oraz upo-

wszechnianie roweru jako środka transportu, rekreacji i sportu.

Marek Szykor
WORD Poznań

Motor Show to nie tylko piękne pojazdy

Odbywające się w dniach 13-15 kwietnia 2012 w Poznaniu targi motoryzacyjne były także okazją do promowania bezpieczeństwa na drogach.

Komenda Wojewódzka Policji w Poznaniu oraz Kompania Piwowarska w Poznaniu, realizując program „Sprawdź promile”, po raz kolejny przygotowały wspólne stoisko. Tematem przewodnim były zagrożenia związane z kierow-

niem pojazdami oraz jednostkami w stanie nietrzeźwości.

Na stoisku można było sprawdzić swoje zdolności psychomotoryczne za pomocą urządzeń z pracowni badań kierowców; zadania wykonywano również w alkoogloglach – specjalnych okularach imitujących stan nietrzeźwości, co pozwalało sprawdzić niekorzystny wpływ alkoholu na zdol-

ność postrzegania, refleks, zdolność koncentracji, itp. Chętni mogli skorzystać z pomiaru stanu trzeźwości przy użyciu nowoczesnych urządzeń wykorzystywanych przez policjantów w codziennej służbie.

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Poznaniu został zaproszony przez organizatorów Motor Show do współpracy przy realizacji rozgrywki finałowej konkursu, którego główną na-

godą był samochód osobowy. Podczas sprawdzianu wzorowego na egzaminie teoretycznym na prawo jazdy kategorii B finaliści musieli wykazać się znajomością przepisów ruchu drogowego. Konkurs miał na celu m.in. zwrócenie uwagi na konieczność działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa na drogach.

Maciej Bednik KWP w Poznaniu,
Marek Szykor WORD Poznań

Z prawem jazdy w dorosłość

Finał X edycji konkursu „Z prawem jazdy w dorosłość” odbył się 16 marca w Wojewódzkim Ośrodku Ruchu Drogowego w Pile.

Konkurs, zapoczątkowany w 2002 roku, jest adresowany do uczniów szkół ponadgimnazjalnych, kończących 18 lat, z pięciu powiatów północnej Wielkopolski. Jego celem jest zachęcanie młodzieży do zdobywania i uzupełnienia wiedzy o ruchu drogowym, co stanowi podstawę niezbędną do uzyskania prawa jazdy. Konkurs stanowiący dopełnienie wychowania komunikacyjnego, realizowanego w szkole podstawowej i gimnazjum, składa się z dwóch etapów: pierwszego – realizowanego w szkole, w którym uczniowie rozwiązują zadania testowe, oraz drugiego etapu finałowego – realizowanego w siedzibie piłskiego WORD.

Konkurs cieszy się rosnącą popularnością. W każdej jego edycji uczestniczyło kilkuset

uczniów; w jubileuszowej, tegorocznej, blisko 400. Zdobywcy trzech pierwszych miejsc są nagradzani przez WORD dopłatami do kursów nauki jazdy kategorii B oraz bezpłatnymi egzaminami.

W tegorocznym finale udział wzięło 26 uczestników z 34 szkół ponadgimnazjalnych.

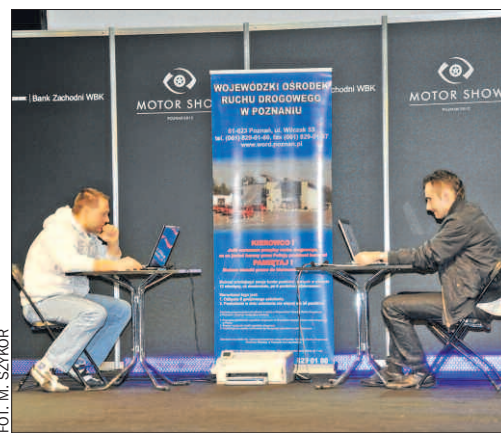
Trzy pierwsze miejsca zajęli kolejno: Paweł Białostocki z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Czarnkowie, Hubert Bogdański z Zespołu Szkół Leśnych w Goraju, Kornelia Kruzka z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych nr 2 w Wągrowcu. W miesiącach letnich, podobnie jak w poprzednich latach, na pewno w WORD w Pile pojawią się laureaci konkursu, aby zdawać egzamin na prawo jazdy.

Piłski konkurs w ciągu 10 lat stał się dla osiągniętych pełnoletniości uczniów dobrym źródłem poznawania zasad ruchu drogowego i bezpiecznego postępowania podczas jazdy. X

FOT. ARCHIWUM KWP

Stoisko KW Policji oraz Kompanii Piwowarskiej w Poznaniu należało do najbardziej obleganych.

FOT. M. SZYKOR

Rozgrywka finałowa konkursu przypominała mecz szachowy.

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Ryszard Fonzychowski, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

usłyszane

Kolejni paneliści konferencji „Innowacyjna Wielkopolska w budowie” – zorganizowanej, by powiedzieć, jak wszystko nam pięknie rośnie dzięki mądrym wydawnictwom przez samorząd województwa unijnych pieniędzy w ramach WRPO – chwalili to, co mieli pochwalić. Wszystkich prze-

bił jednak profesor Waldemar Łazuga. Najpierw uznał, że JESSICA (to taki fundusz z kasą na rewitalizację miast) jest zmysłowa (zasłyszanych kulturalnych rozwinięć tej myśli nie będziemy tu przytaczać...). Potem zaś, obrażając skalę inwestycji w regionie, porównał „Poznań za

marszałka Woźniaka” do „Wiednia za Franciszka Józefa”.

Ocenę tego zestawienia pozostawiamy czytelnikom, załączając odpowiedni poglądowy materiał ikonograficzny. Dla mniej zorientowanych – Franciszek Józef to ten pan z lewej.

przeczytane

„Niemiecki urzędnik odchodząc na emeryturę przyznał się, że przez 14 lat nie wykonywał żadnej pracy. – Taki przypadek przekracza granice mojej wyobraźni – komentuje Gabriela Wiatr, rzecznik prasowy urzędu marszałkowskiego województwa zachodniopomorskiego” – przeczytaliśmy w Serwisie Samorządowym PAP. Całkowicie rozumiemy panią rzecznik – 14 lat temu nie było jeszcze w Polsce urzędów marszałkowskich.

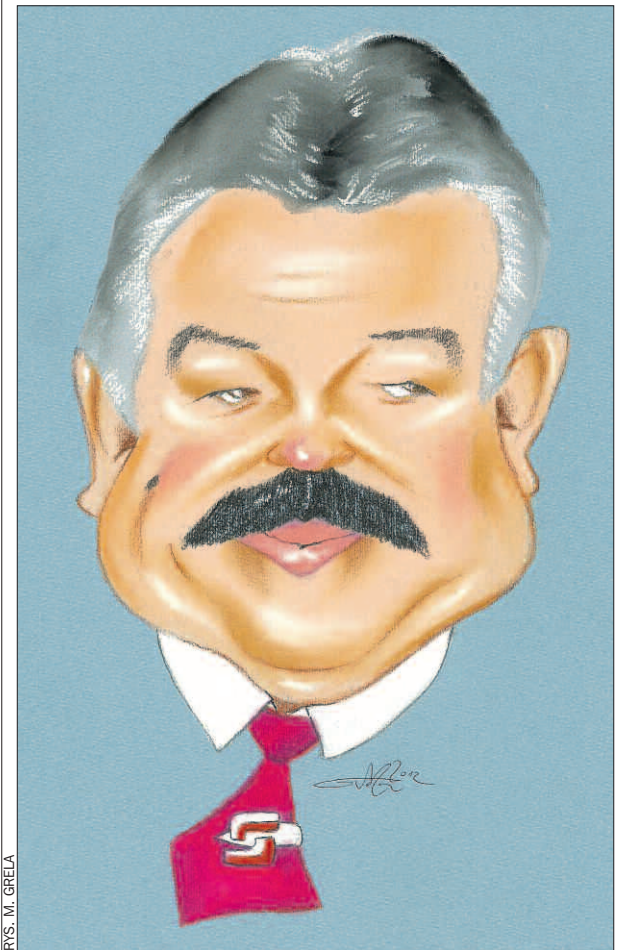
usłyszane

Obiecaliśmy sobie – w ramach wielkanocnego mocnego postanowienia poprawy – że nie będziemy (zbyt często) znęcać się nad wypowiedziami radnego Zbigniewa Ajchlera. Cóż jednak mamy począć, skoro passus z jego wystąpienia jest najczęściej podnoszoną w rozmowach kwestią dotyczącą kwietniowej sesji sejmiku... Co takiego zapamiętali wszyscy z obrad Wysokiej Rady? Słowa radnego Ajchlera, który, opisując stan swojego wzburzenia, stwierdził: „Skórka mi po grzbiecie idzie, jak słyse...”.

monitorujemy radnych

>> Karol Kujawa:

Nie spodziewam się zaszczytów

FYS. M. GRELA

- >> **Zdanie „radny to brzmi dumnie”...** wiąże się z dużą odpowiedzialnością i obowiązkami.
- >> **Fakt, że Wielkopole nie znają radnych sejmiku...** Być może nie znają zakresu zadań Urzędu Marszałkowskiego. Wydaje mi się natomiast, że radni w swoich regionach są raczej znani. W końcu zostali tam wybrani.
- >> **Podczas sesji sejmiku najczęściej siedzę obok...** Kazimierza Pałusza i Andrzeja Mrozińskiego i dlatego... zawsze jestem w dobrym nastroju. :)
- >> **Podczas sesji najbardziej lubię słuchać...** jeżeli chodzi o znajomość omawianej problematyki – wicemarszałka Wojciecha Jankowiaka.
- >> **Nie wyobrażam sobie samorządu województwa bez...** szeroko rozumianej współpracy – także z opozycją! – w rozwiązywaniu problemów dotyczących Wielkopolan.
- >> **Gdybym był marszałkiem...** Nie spodziewam się takich zaszczytów.
- >> **Ostatni raz jechałem regionalną koleją...** Ostatni raz podróżowałem koleją w 1990 roku.
- >> **W szkole wołali na mnie...** zwykle: Karol.
- >> **Jako dziecko marzyłem o...** tym, żeby zostać kierowcą ciężarówki.
- >> **W przeszłości myślałem, że zostanę...** Nie prowadziłem takich rozważań, a w życiu przyszło mi się zmierzyć z różnymi zajęciami.
- >> **Ostatnio najbardziej rozbawiło mnie...** kiedy jeden z kolegów przekonywał mnie, że w Nowej Zelandii to nawet zwierzęta są inne niż u nas, bo mniej agresywne.
- >> **Do szweskij pasji doprowadza mnie...** bałagan. Nie lubię żyć w bałaganie.
- >> **Dla poprawy nastroju...** włączam telewizor i szukam dobrego kabaretu, dobrego żartu, dobrego dowcipu.

- >> Karol Kujawa
- >> ur. 11 stycznia 1963 r., Września
- >> doradca wójta gminy Słupca, rolnik
- >> wybrany z listy SLD w okręgu nr 4
- >> 3478 głosów

podpatrzone

Podobnie jak w grudniu, także przed Wielkanocą politycy różnych opcji zgodnie stanęli przy garach, żeby wspólnie upichcić różne świąteczne potrawy. Tym razem samorząd województwa podczas spotkania w poznańskim ośrodku SPOT godnie reprezentowali radni: Maciej Wituski (PO), Waldemar Witkowski (SLD) i Franciszek Marszałek (PSL). Podczas gdy inni gotowali żurek i takie tam pospolitości, „naszym” przypadło przyrządzenie sosu cumberland. Co prawda nie wiemy z czego taki sos się robi, ale w jednym z portali gazetowych przeczytaliśmy, że sejmikowi kucharze użyli między innymi – cytujemy – „drzewu porzeczkowego”...

FOT. A. BOIŃSKI

Monitor Wielkopolski – magazyn samorządowy

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku
al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, tel. 61 62-67-030, fax 61 62-67-031
Rada Programowa: Lech Dymarski (przewodniczący), Zbigniew Czerwiński (wiceprzewodniczący), Krzysztof Grabowski (sekretarz), Tatiana Sokołowska, Waldemar Witkowski
Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Ryszard Jatoszyński (sekretarz redakcji)
Adres redakcji: al. Niepodległości 18, 61-713 Poznań, budynek B, pokój 223, tel./fax 61 62-67-036
e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl
Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.
Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.
Publikacje promocyjne w Monitorze Wielkopolskim można zamawiać pod numerem telefonu 61 62-67-036.